

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIV П'ЯТНИЦЯ, 2 ЛИСТОПАДА 2007 РОКУ ЧИСЛО 44 VOL. CXIV FRIDAY, NOVEMBER 2, 2007 No. 44

Думка західніх експертів: вже час Україні виконувати обіцянки

ВАШИНҐТОН. – У приміщенні Конгресу США відбулася зустріч, організована Гельсінкською комісією з безпеки та співробітництва в Европі, щодо підсумків позачергових парляментських виборів в Україні. Свою аналізу українських подій американській публіці представили колишній Посол США в Україні Віліям Мілер, директор Евразійського департаменту Міжнародного республіканського інституту Стівен Нікс, а також Посол України в США Олег Шамшур. На думку Гельсінської комісії, вибори в Україні 30 вересня були загалом вільними та чесними, проте українським політикам слід якомога швидше зформувати коаліцію в парляменті та уряд, розвивати демократичні інститути і поважати силу закону.

Радник Гельсінкської комісії Орест Дейчаківський зазначив: „Ми сподіваємось, що українські політичні лідери зформують уряд, який віддзеркалить волевиявлення українського народу, забезпечить політичну стабільність і демократичний розвиток, ґарантуватиме повагу до законів, розвиватиме законодавчу гілку влади, боротиметься з корупцією і зробить прозорими стосунки в енерґетичному секторі, особливо в газових питаннях". Колишній Посол США в Україні В. Мілер, який був спостерігачем на цих виборах, вважає, що зараз є всі можливості для формування демократичної коаліції, яка повинна одразу взятися за виконання даних нею обіцянок. І найважливіше, на думку Мілера, це боротьба з корупцією: „Такі люди, як Юлія Тимошенко і Віктор Ющенко, і всі ті, хто стояв тоді на Майдані і клявся перед усією нацією, що боротиметься з корупцією, – вони тепер повинні виконувати свої обіцянки".

Про старий лозунг кампанії В. Ющенка „Не словом, а ділом" загадав і директор Евразійського департаменту Міжнародного республіканського інституту С. Нікс, який також був під час виборів в Україні. Він каже, що демократичні сили нарешті повинні цей лозунг втілювати в життя: „Багато людей пам'ятають гасло „Не словом, а ділом" і все ще чекають на конкретні дії". С. Нікс вважає, що головні проблеми на цих виборах були пов'язані з їх організацією, а також з тим, що практично не працювала судова гілка влади: „Після проведення п'яти виборчих кампаній, менше ніж за три роки, Україна вже мала б позбутися тих проблем, які виникали на цих виборах. Наша організація закликає український парлямент і Центральну виборчу комісію до наступних виборів розв'язати проблеми зі складенням списків виборців".

Зліва: Олег Шамшур, Орест Дейчаківський, Віліям Мілер і Стівен Нікс.

Посол України в США О. Шамшур сказаав, що американські політики загалом задоволені рівнем проведення українських виборів: „Вибори оцінюють виключно позитивно як ще одне підтвердження неухильного просування України шляхом демократичних реформ, зміцнення демократичних інститутів. І я думаю, що тут також є розуміння, що це вже, мабуть, останній тест на демократію, який склала Україна". Посол О. Шамшур сподівається, що Україна завершила так званий період постійних виборів, і теперішня політична та економічна ситуація в країні виглядають досить привабливими для американських підприємців, що має вилитися згодом в конкретні проєкти: „Є інтерес до України, зростає довіра до неї, і я думаю, що найближчим часом ми побачимо це в серйозних інвестиційних проєктах, у збільшенні товарообігу між двома країнами".

Руслан Петричка
„Голос Америки"

Сумська громада вимагає українського відродження

СУМИ. – 24 жовтня Сумське обласне товариство „Просвіта" ім. Тараса Шевченка (голова Олексій Шевченко), громадська організація„Відкрите суспільство" (голова Віктор Черняк), Сумська міська спілка патріотів України (голова Олексій Дубовик) провели пікетування 14-ої сесії Сумської міської ради. Головні гасла пікетувальників: „Українському дому" біля пам'ятника Тарасові Шевченкові – бути!", „Сумським вулицям – історичні назви!"

На початку 2007 року міська рада надала в оренду приватному підприємцеві, редакторові російської газети „Панорама" Євгенові Положієві, приміщення біля пам'ятника Т. Шевченкові, яке вже багато років українська громада просить у міської влади для створен-

(Закінчення на стор. 5)

Сумські пікетувальники винесли свої вимоги на площу.

Опубліковано офіційні результати виборів

КИЇВ: – В Україні оприлюднено офіційні результати позачергових виборів до Верховної Ради, що відбулися 30 вересня. Їхня публікація у газетах „Голос України" та „Урядовий кур'єр" стала можливою після того, як Вищий адміністративний суд відхилив позов п'яти політичних партій, які оскаржували дії Центральної виборчої комісії. За остаточними даними, до Верховної Ради пройшли Партія Реґіонів – 34.37 відс. голосів, Бльок Юлії Тимошенко – 30.71 відс., Бльок „Наша Україна – Народна самооборона" – 14.15 відс., Комуністична партія – 5.39 відс., Бльок Володимира Литвина – 3.96 відс.

Таким чином, Партія Реґіонів матиме у парляменті 175 депутатських мандатів, БЮТ – 156, НУНС – 72, КПУ – 27 і Бльок В. Литвина – 20.

Реґіонали отримали найбільшу підтримку у Луганській області, бютівці – у Волинській, нашоукраїнці – в Івано-Франківській, КПУ – у Севастополі, а Бльок В. Литвина – на Житомирщині. (УНІАН)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Ющенко у Румунії говорив про енерґетику

БУКАРЕШТ, Румунія. — Президент Віктор Ющенко 30 жовтня почав дводенну візиту до Румунії, де обговорив, серед іншого, европейську енерґетичну безпеку і так звані заморожені конфлікти у реґіоні - в Придністров'ї та Косово. Він також намагався заручитися підтримкою Румунії у визнанні Голодомору 1932-1933 років геноцидом проти українського народу. Переговори між Президентами України та Румунії відбувалися на тлі невирішеного конфлікту навколо острова Зміїний у Чорному морі. Оглядачі знаходять багато спільного між В. Ющенком та Трояном Басеску. Обидва президенти перемогли на виборах після протестів їхніх прихильників через фальсифікації перегонів наприкінці 2004 року, обидва до того перебували в опозиції та обидва прийшли до влади під помаранчевим прапором. Разом з тим, на зустрічі таких подібних політиків Україна та Румунія порушили низку суперечливих питань між країнами. Україна вважає Зміїний островом з власними територіяльними водами, Румунія уважає Зміїний скелею та від 2004 року оскаржує те питання в Міжнародному суді в Гаазі, який невдовзі має розпочати розгляд справи по суті. Президенти України та Румунії також порушили тему історичних взаємин між країнами – зокрема в рамках проєкту В. Ющенка „Спільна Европа – спільна пам'ять" Румунії буде передано списки її громадян, які загинули на території України з 1944-го до 1954 року, а також пролунає заклик до румунської спільноти визнати Голодомор 1932-1933 років геноцидом проти українського народу. (*ББС*)

США далі платитимуть за зберігання радянських ракет

КИЇВ. — США продовжать надавати допомогу Україні у забезпеченні зберігання твердопаливних двигунів ракет „SS-24" у Павлограді (Дніпропетровська обл.) протягом ще чотирьох років після закінчення чинности попередніх угод у січні 2008 року, повідомило 30 жовтня Національне космічне аґентство України за підсумками візити в країну делеґації Аґентства зменшення загрози Департаменту оборони США на чолі з менеджером проєкту ліквідації твердопаливних ракетних двигунів „SS-24" Віліямом Муном. На переговорах обговорювали питання технічного завдання щодо робіт зі забезпечення зберігання та обслуговування твердопаливних двигунів ракет „SS-24". Делеґація США відвідала Павлоградський хемічний завод і Павлоградский механічний завод для ознайомлення з об'єктами зберігання твердопаливних двигунів і станом робіт з їх убезпечення. США виділяють близько 800 тис. дол. на рік для безпеки зберігання ракетних двигунів „SS-24". Угоди чинні до кінця 2007 року. Українська сторона пропонувала подовжити їх до кінця 2011 року, коли плянується закінчити утилізацію ракетного палива. („Українська правда")

ПР пропонує коаліцію національної єдности

КИЇВ. — Партія Реґіонів (ПР) закликає політичні сили і Президента повернутися до ідеї Універсалу національної єдности і за круглим столом обговорити перспективи праці парляменту. Від „реґіоналів" вже навіть лунають кадрові пропозиції у разі створення широкої коаліції. Однак, опозиція таким закликам не вірить і твердить, що таки створить демократичну коаліцію. Ідея першого Універсалу національної єдности, який був підписаний у серпні минулого року, належала Вікторові Ющенкові. Вислідом підписання цього документу усіма політичними силами стало прем'єрство Віктора Януковича. Провідники парляментських партій, що підписали цей документ (окрім опозиційного бльоку Юлії Тимошенко), зобов'язалися виконати плян дій, запропонований Президентом у сфері економіки, внутрішньої та зовнішньої політики. Однак, в скорому часі Президент звинуватив партнерів в іґноруванні Універсалу і в спробах узурпувати владу. Нині представники ПР пропонують знову сісти за „круглий стіл". ПР готова обговорювати з Президентом та бльоком „Наша Україна – Народна самооборона" створення коаліції, у якій головою парляменту стане В. Янукович, прем'єр-міністром – нинішній глава секретаріяту Віктор Балога. Такі заяви виглядають не настільки вже й утопічно, якщо брати до уваги той факт, що у НУНС є досить політиків (хоча вони і в меншості), котрі не хочуть прем'єрства Ю. Тимошенко і готові домовлятися з ПР. Однак, більшість експертів каже, що на сьогодні вірогіднішою все ж таки виглядає створення коаліції демократичних сил, хоч усі визнають, що її діяльність буде непростою. (*ББС*)

Художник І. Марчук потрапив до сотні геніїв

ЛОНДОН. — Список, який оприлюднив 29 жовтня британський щоденник „The Daily Telegraph", склала міжнародна консультаційна компанія „Creators Synectics". Вона обирала геніїв, присвоюючи кожному оцінку до 10 точок за декількома критеріями: це роля у зміні системи переконань, суспільне визнання, сила інтелекту, досягнення і культурна значущість. Український художник і скульптор Іван Марчук розділяє 72-гу позицію з 10 іншими геніями, серед яких є американський кінорежисер Джордж Лукас, німецький композитор Ганс Цимер, американський композитор і продюсер Рік Рубін, винахідник і комп'ютерний учений Марк Дін (США). Перше місце в списку посів Альберт Гофман – швайцарський учений, який винайшов наркотик ЛСД, на другому місці – британець сер Тім Бернерз-Лі, комп'ютерний учений, один з творців принципу всесвітньої комп'ютерної мережі, яка є однією з найважливіших складових інтернету. Є у списку і жінки: авторка книжок про Гарі Потера Джовн Ровлінґ, актриса Меріл Стріп та співачка Арета Франклін. Останню, соту позицію займає американський кінорежисер Квентін Тарантіно. Згідно з дослідженням, найбільша кількість сучасних геніїв мешкає у США – 43 особи, а от британці – їх 24 – мають найбільшу концентрацію геніїв на одиницю населення. Серед трьох росіян – математик Григорій Перльман на 9-му місці, шахіст і політик Гарі Каспаров (25-те) і конструктор стрілецької зброї Михаїл Калашніков (83-тє місце). *(Радіо „Свобода")*

На Говерлі встановили найбільший прапор України

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — На Говерлі 28 жовтня встановили найбільший прапор України – розміром 35 м на 40 м. Про це в Івано-Франківську повідомив голова Всеукраїнського молодіжного союзу „Наша Україна" Степан Барна. В акції взяли участь майже 60 молодих „нашоукраїнців" з різних реґіонів України. На Говерлі також продовжилась акція з впорядкування пам'ятного знака до річниці Конституції України, який намагались кілька тижнів тому сплюжити представники „російської фашистської організації Евразійський союз молоді. Молоді „нашоукраїнці" відчистили знак від фарби, впорядкували навколишню територію. С. Барна висловив переконання, що „акції блюзнірства" вже ніколи не повторяться на території України. *(„День")*

У Києві з'явилася вулиця Івана Мазепи

КИЇВ. — У Києві перейменували вулицю Січневого повстання на вулицю Івана Мазепи. Таку пропозицію висловила президія Київради і за відповідне рішення проголосували 71 з 96 присутніх депутатів. Проти був лише один. Фракція ПРУ утрималася. Проти вулиці І. Мазепи виступала низка партій, а також Православна церква Московського патріярхату. Водночас історики звертають увагу на те, що на 16-му році Незалежности України в її столиці досі лишається кілька десятків вулиць, які названі на честь суперечливих постатей радянської доби. Проти перейменування вулиці Січневого повстання іменем гетьмана І. Мазепи висловилися київські осередки Соціялістичної партії та Партії Реґіонів. (*ББС*)

Українці довідаються про Героїв Крут

КИЇВ. — 25 жовтня Президент підписав Указ про відзначення 90-ої річниці подвигу Героїв Крут. Згідно з указом, українці матимуть змогу не тільки почитати нововидані збірники документів, а й подивитися художній фільм про те, як українські юнаки билися проти більшовиків. Президент доручив Кабінетові міністрів підготувати низку заходів з метою вшанування пам'яті українських юнаків, що полягли у бою під Крутами у січні 1918 року. Крім того, уряд має організувати виставки та експозиції, провести конференції тощо. До цієї події, як передбачається указом, буде видано збірники документів та матеріялів з історії Української революції 1917 -1921 років, пов'язаних з подіями поблизу станції Крути у січні 1918 року. Водночас Київська міська державна адміністрація повинна, відповідно до указу, встановити на Аскольдовій могилі, де поховано близько 30 учасників бою, пам'ятник Героям Крут. Районні державні адміністрації мають впорядкувати пам'ятники та місця поховань осіб, що загинули у боротьбі за свободу і незалежність України. Битва під Крутами відбулася 16 (29) січня 1918 року на залізничній станції поблизу селища Крути, що за 130 кілометрів на північний схід від Києва. Бій відбувався між чотиритисячною більшовицькою армією Михайла Муравйова та приблизно 300 київськими студентами, що захищали від більшовиків підступи до Києва. (*„Кореспондент"*)

Україна отримала фонди на реформування держслужби

КИЇВ. — 25 жовтня Програма розвитку ООН почала новий проєкт технічної допомоги з реформування системи державної служби в Україні, на який виділила Україні 1 млн. евро. Проєкт передбачає впровадження нового законодавства й адміністративних правил у сфері державної служби. Основним виконавчим партнером і одержувачем допомоги буде Головне управління держслужби України. Проєкт розрахований на два роки і фінансується урядом Ірляндії. „Цей проєкт допоможе підтримати розвиток сучасної державної служби, заснованої на прозорості, вільному доступі громадян до неї, сучасних технологіях, европейських стандартах і цінностях", – заявив координатор системи ООН в Україні Френсис О'Донел. Проєкт передбачає проведення інформаційно-просвітницької кампанії серед державних службовців для пояснення і швидкого впровадження нового закону про державну службу. Проєкт також допоможе Україні виконати рекомендації Европейського союзу, Організації економічного співробітництва та розвитку, які стосується сфер ефективного державного управління і реформування системи влади. Як повідомлялося, Кабінет міністрів пропонує Верховній Раді наблизити державну службу до европейських стандартів. *(„Кореспондент")*

Херсон відзначив 65-річчя створення УПА

ХЕРСОН. — Попри всі намагання місцевої влади заборонити святкування 65-ої річниці Української Повстанської Армії та 100-ої річниці з дня народження її головного командира Романа Шухевича – Херсон таки відзначив ювілейні дати. Херсонщина була гідно представлена на столичних святкуваннях цих річниць. Прикметно, що до Києва вирушили і херсонські ветерани визвольного руху. На здивування місцевих керівників, 14 жовтня ранковий Херсон прокинувся прикрашеним саморобними транспарантами: „Українська Повстанська Армія – 65 років", „Слава Україні", „ОУН-УПА – державне визнання!" А вдень на площі перед кінотеатром „Україна" молоді херсонські мистці провели акцію колективного створення портрета Р. Шухевича. (*Тарас Дем'яненко*)

Юрій Шухевич: „Світлі імена борців за свободу об'єднують націю"

Минулої п'ятниці, 26 жовтня, гостями Головної канцелярії Українського Народного Союзу в Парсипані були відомий український політичний і громадський діяч, Герой України Юрій Шухевич і його дружина Леся Шухевич. Син леґендарного Головного командира Української Повстанської Армії і також Героя України, генерал-хорунжого Романа Шухевича-Тараса Чупринки, під час короткого прийняття розповів працівникам УНСоюзу про політичну ситуацію в Україні після позачергових виборів до Верховної Ради, про своє життя і діяльність. Відтак шановний гість відповів на запитання редакторів „Свободи" і „The Ukrainian Weekly". Нижче вміщуємо текст цієї розмови.

– Кожного свідомого українця дуже болить, що Українська держава досі не визнала Української Повстанської Армії, тієї армії, котра в ім'я свободи і незалежности України самовіддано билася на два фронти – проти фашизму і сталінізму. Але для Вас, сина Головного командира УПА, це подвійний біль, громадянський і чисто людський, синівський. Що, на Ваш погляд, найбільше стримує офіційну Україну в цьому питанні?

– Там ще є сили, не зацікавлені в утвердженні української державної незалежности, і вони, на жаль, ще мають достатній вплив – навіть всупереч волі суспільства, бо, наприклад, згідно з опитуваннями, майже три чверті громадян вірять, що визнання УПА примирило б спільноту. Ці сили відомі - комуністи, вітренківці і Російська Православна Церква. Раніше категорично проти визнання УПА була й Партія Реґіонів, однак тепер в її складі є вже багато людей, котрі б проголосували за визнання.

– Буквально цими днями я прочитав в інтернет-газеті „Українська правда" таку дивну думку – нібито справі визнання УПА шкодить та обставина, що цього домагаються крайньо праві політичні сили. А вони, мовляв, занадто радикальні, аби до них можна було прислухатися. Насправді ж ідеться про набагато важливіші для суспільства речі – по-перше, про історичну справедливість, про істину, про об'єктивність наукових досліджень. А по-друге, я пам'ятаю, що одне Ваше інтерв'ю мало таку назву: „Де ви бачите в Україні правих?". Як же з цим сьогодні? Є в Україні права політична сила чи ще нема?

– Якщо говорити про праве крило саме як про силу, то її нема. Є окремі праві політики і більші чи менші групи. Їхнє об'єднання у впливовий рух ще попереду, і суспільство чекає на прихід такої сили. Досі її нема, бо великі угрупування, які називають себе партіями, а насправді є економічно-фінансовими конґльомератами, роблять усе, щоб групи людей з правими поглядами залишалися роз'єднаними. Іншими словами – щоб до влади в країні не прийшла сила справді політична, яка діє на ідейній основі, на ґрунті чіткої ідеології. Щодо того, що за визнання УПА виступають крайньо праві, то це фальшування реальности. Виступають і крайні, але ж не тільки вони. Вважати їх причиною невизнання УПА – це те саме, якби ми не хотіли заборонити наркотики, бо за цю заборону також виступають крайньо праві. Як ви зауважили, тут важлива сама правда, історична справедливість, а не те, як до неї ставляться крайньо ліві чи крайньо праві.

– Ви добре знаєте, який сильний інстинкт національного самозбереження керував західньою українською діяспорою, як багато вона робила і зробила для України, виносячи найважливіші наші національні проблеми перед очі світу. Зокрема це стосується розголошування правди про Голодомор як антиукраїнський геноцид з боку Москви, і також про визвольну боротьбу, яку вже увічнив багатотомний „Літопис УПА". На жаль, щодо цієї боротьби, то й тут, в діяспорі, ще нема єдности поглядів і висновків. Ми у „Свободі" все ще одержуємо листи, автори яких ідеологічно протиставляють Дивізію „Галичина" і УПА. Що Ви, як історик цього періоду, можете сказати про таке протиставлення?

– Жодного протиставлення тут не може бути. Це, самозрозуміло, два різні явища, різні шляхи, але цими двома шляхами національно свідомі українці йшли до однієї, спільної мети. Та й неспростовним фактом є, що вояки з Дивізії пізніше масово вливалися в УПА.

– Який державний провід, які ідеї можуть консолідувати нашу націю, якщо її дотепер не консолідували навіть незліченні жертви і свята кров провідників? В Альманасі УНСоюзу на цей рік ми вмістили розділ, присвячений 100-річчю від народження Генерал-хорунжого Романа Шухевича, і там, у статті львівського професора Ярослава Дашкевича, є такі гіркі слова: „...Смерть Коновальця, Бандери, Шухевича не об'єднала нації, не перетворила її у єдиний міцний п'ястук відплати і не піднесла українського національно-визвольного руху на вищий щабель". В якій мірі ці слова відповідають дійсності?

– Чи ці смерті справді не об'єднали націю? Щодо Євгена Коновальця, то я не цілком погоджуюся з професором Дашкевичем. Бажання помститися за смерть провідника ОУН володіло багатьма українськими серцями, навіть я це пам'ятаю, хоч народився тільки у 1933 році. Смерть же Романа Шухевича не могла з'єднати нас, бо останній етап збройної боротьби УПА був підпільний, схований від очей суспільства. Правда цієї боротьби випливла пізніше, і спочатку поза Україною, в західній діяспорі, а вже згодом почала діставатися й до України. Всієї правди ще й сьогодні народ не знає, в цьому полягає завдання нашої історичної науки. Але одне є певним: світлі імена борців за свободу об'єднують націю і врешті-решт об'єднають її.

– Що, на Вашу думку, треба зробити, щоб утворилася критична маса національно свідомих громадян, котра була б спроможною вирвати Україну з кола постійних загроз і небезпек?

– Після революційного Майдану ця критична маса твориться вже невпинно. Колись межі незалежної України, в духовному значенні цих слів, проходили по Збручу, тобто український захід був ідейним вогнищем національної боротьби за державну незалежність, тепер же, після Майдану, ця ідея оволоділа всією Україною, від західніх кордонів до Сум. Однак, в силу тих причин, про які я вже сказав, до впливу в політичному житті не може прийти те ідейне людське ядро, яке б спрямувало спонтанний рух маси, дало б їй сильний поштовх.

– Будь ласка, скажіть пару слів про свою участь у політичному і громадському житті України.

– Моя участь досить скромна, їжджу, виступаю перед людьми. Очолюю Українську Національну Асамблею і Українську самооборону – прошу не сплутувати з „Народною самообороною" Юрія Луценка. Ми були перші, наші хлопці воювали в Абхазії і Чечні. У цих недавніх позачергових виборах ми не брали участи, бо в принципі не чекали від них ніяких радикальних змін. В парляменті будуть ті самі обличчя й ті самі економічно-фінансові інтереси.

– Що б Ви, з висоти Вашого політичного і людського досвіду, порадили молодій людині, яка збирається займатися політичною діяльністю?

– Якнайглибше вивчати історію рідного народу, зокрема й особливо – історію його боротьби за волю, досвід провідників, які жили і боролися в ім'я свого народу, в ім'я його волі, в ім'я правди, справедливости і чести.

Розмову вів **Петро Часто**

Зліва: головний секретар УНСоюзу Христина Козак, Леся Шухевич, Юрій Шухевич, голова ООЧСУ і другий заступник президента УНС Михайло Козюпа, стоїть – президент УНСоюзу Стефан Качарай.
Фото: Матвій Дубас, „The Ukrainian Weekly"

Накладено стягнення за недбалість

КИЇВ: – 26 жовтня Президент України Віктор Ющенко своїм указом вказав на персональну відповідальність посадових осіб за незадовільний стан підготування заходів у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Визнано незадовільною роботу голови Ради міністрів Автономної Республіки Крим, голів обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій щодо складання списків мешканців реґіонів, що постраждали від Голодомору 1932-1933 років в Україні, та формування відповідних реґіональних книг пам'яті, впорядкування місць поховань жертв геноциду Українського народу, демонтування пам'ятників та пам'ятних знаків, присвячених особам, причетним до організації та здійснення Голодомору 1932-1933 років в Україні та політичних репресій.

Головам Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Київської, Луганської, Миколаївської, Одеської, Херсонської, Хмельницької обласних, Київської міської державних адміністрацій вказано вирішити в установленому порядку питання про притягнення до відповідальности посадових осіб, на яких покладено організацію заходів у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору. За значні недоліки у виконанні Указу Президента України від 28 березня 2007 року „Про заходи у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні" та послаблення виконавської дисципліни оголошено догану головам обласних державних адміністрацій: Донецької – Володимирові Логвиненкові, Запорізької – Євгенові Червоненкові, Одеської – Іванові Плачкову, Херсонської – Борисові Силенкову.

Прес-служба Президента України

ЦИТАТА ТИЖНЯ

„Проблеми минулого ми можемо залишити минулому тільки тоді, коли ми виховаємо відкрите громадянське суспільство, яке розумітиме, що будь-які проблеми – це не є проблеми когось у владі, це наші власні проблеми".

Президент України **Віктор Ющенко**
27 жовтня 2007 року

АМЕРИКА І СВІТ

Еквадор визнав Голодомор геноцидом проти українців

КІТО, Еквадор. — 30 жовтня парлямент Еквадору ухвалив резолюцію, якою визнав Голодомор в Україні 1932-1933 років актом геноциду проти українського народу. Еквадор став другою після Перу державою Латинської Америки, що прийняла таке рішення. „За" проголосувало 63 з 64 присутніх у сесійній залі еквадорських народних обранців. Загалом Національний конґрес Еквадору складається з 100 депутатів. У офіційному повідомленні про ухвалення зазначеної резолюції сказано, що Голодомор в Україні 1932-1933 років є „найжахливішою зброєю масового знищення". Нагадаємо, Україна закликає Організацію Об'єднаних Націй визнати Голодомор в Україні 1932-1933 років геноцидом проти українського народу. Перебуваючи 30 жовтня з офіційною візитою у Букарешті, Президент України Віктор Ющенко закликав Румунію приєднатись до процесу визнання міжнародною спільнотою Голодомору 1932-1933 років актом геноциду українського народу. *(„Кореспондент")*

Дружина президента Арґентини стала президентом

БУЕНОС-АЙРЕС, Арґентина. — Дружина президента Арґентини - Кристіна Фернандес де Кірхнер здобула перемогу 28 жовтня на президентських виборах. Після підрахунку більше половини голосів вона здобула досить голосів (43 відс.), випередивши суперників. Таким чином К. Фернандес де Кірхнер стала найпершою обраною жінкою – президентом Арґентини. Прихильники К. Фернандес де Кірхнер вже розпочали святкувати її перемогу на виборах. К. Фернандес де Кірхнер заявила, що дотримуватиметься широкої політики свого чоловіка, якого вона заступає на президентській посаді. *(ББС)*

У Польщі партії домовилися про створення коаліції

ВАРШАВА, Польща. — Партія „Громадянська плятформа" та Селянська партія 31 жовтня домовилися про створення правлячої коаліції. Провідники цих політичних сил після зустрічі у Варшаві підтвердили готовність до співпраці. „Громадянська платформа" на чолі з Дональдом Туском 10 днів тому вийшла переможцем з позачергових парляментських виборів, діставши 209 з 460 мандатів. Прем'єр-міністер Ярослав Качинський плянує 5 листопада офіційно оголосити про свій відхід. *(ББС)*

Каліфорнійський хлопчик спалив 21 будинок

ЛОС-АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія. — Пожежу в окрузі Лос-Анджелесу, площа якого склала більше 15 гектарів, влаштував хлопчик, який грався з сірниками, повідомили 31 жовтня ЗМІ, з посиланням на місцеву владу. При пожежі, що сталася на минулому тижні, згорів 21 будинок. За заявою місцевої влади, хлопчика допитали наступного дня після події, і він зізнався в тому, що випадково влаштував пожежу, граючи з сірниками. Ім'я і вік хлопчика не повідомляються. За словами шерифа округи, справу про пожежу розглядатиме прокуратура округу. Всього за останні дні в Каліфорнії було зареєстровано більше 20 лісових пожеж. За останніми даними, їх жертвами стали 12 осіб. Знищено близько двох тисяч квадратних кілометрів лісу. Серйозних збитків завдано сільському господарству - втрачена третина каліфорнійського урожаю авокадо. Згоріли близько 2 тис. будівель. Загальний збиток від стихійного лиха склав понад 1 млрд. дол. Раніше повідомлялося, що влада округи Оранж в Каліфорнії, яка в останні дні охоплена пожежами, обіцяє виплатити 250 тис. дол., за інформацію, яка допоможе заарештувати підозрюваного в підпалі. *(УНІАН)*

Грузія „виганяє" командувача миротворців СНД

ТБІЛІСІ, Ґрузія. — Президент Грузії Міхаїл Саакашвілі 31 жовтня оголосив командувача миротворців СНД у зоні грузино-абхазького конфлікту російського генерал-майора Сергія Чабана персоною нон-ґрата і наказав йому залишити країну протягом трьох-чотирьох днів. Така різка заява грузинського президента пролунала після інциденту за участю російських миротворців і представників МВС Грузії. Офіційний Тбілісі заявляє, що 30 жовтня вранці російські миротворці оточили молодіжний табір патріотів Грузії, який міститься у селі Ганмухурі, у зоні грузино-абхазького конфлікту. Миротворці сильно побили охорону табору і співробітників МВС Грузії, які там чергували. Російська сторона називає всі заяви грузинського уряду провокацією і запевняє, що миротворці затримали грузинських поліцейських, тому що ті погрожували зброєю. Після приїзду М. Саакашвілі на місце випадку співробітників МВС Грузії відпустили, а російські миротворці залишили село Ганмухурі. Представник Абхазії повідомив про перехід абхазьких прикордонних постів у посилений режим праці через те, що грузинська влада постійно влаштовує провокації. У відповідь на вимогу президента М. Саакашвілі залишити Грузію, російський генерал-майор С. Чабан заявив, що не збирається цього робити. При цьому він послався на те, що командувача миротворчими силами у зоні грузино-абхазького конфлікту призначає Рада міністрів оборони СНД, а не президент Грузії. *(ББС)*

У Бірмі беруть до війська дітей

РАНҐУН, Бірма. — Правозахисна організація „Human Rights Watch" заявила 31 жовтня, що військова влада Бірми примусово набирає до війська дітей, починаючи з 10-літнього віку. В такий спосіб, стверджує звіт організації, бірманські військові прагнуть компенсувати нестачу дорослих рекрутів і високі рівні дезертирства. Дітей хапають на вулицях чи автобусних зупинках і залізничних станціях - і залякуванням змушують казати неправду про їхній вік. Джо Бекер, одна з авторів звіту, говорить:„Існують так звані рекрутери, які буквально купують і продають дітей, щоб поповнити ряди війська. В бірманському війську служать тисячі дітей, більшість – під примусом. Декому лише 10 років". Військова влада Бірми каже, що до збройних сил, які формуються на контрактній основі, набирають з 18 років. Але дослідники з „Human Rights Watch" наполягають, що набір дітей до бірманського війська є масовим і систематичним явищем. *(ББС)*

Єгипет розбудовує мережу АЕС

КАЇР, Єгипет. — Президент Єгипту 29 жовтня оголосив про початок програми побудови в країні нових атомних електростанцій. За словами Ґосні Мубарака, програму розвиватимуть у співпраці з Міжнародною аґенцією з атомної енерґії. Він, однак, не уточнив ані кількости майбутніх АЕС, ані країн, що їх Єгипет збирається залучити до будівництва. Єгипет почав розвивати ядерну енерґетику у 1970-их роках, але припинив ці роботи після Чорнобильської катастрофи у 1986 році. *(Радіо „Свобода")*

Зміна часу – неґативні наслідки для організму

ГАМБУРҐ, Німеччина. — Починаючи від неділі, 28 жовтня, европейські країни знову повернулися з літнього на зимовий час. Однак, не для всіх цей перехід відбувається без проблем. Згідно з дослідженням, проведеним медичною страховою компанією „DAK", 17 відс. опитаних скаржаться на неґативні наслідки такого переходу для організму. Професор Інституту медичної біології при Мюнхенському університеті ім. Людвіґа Максиміліяна Тіл Ронеберґ пояснив: „Перші ознаки, про які ми вже можемо говорити, – це стрес для організму. Це дуже м'який стрес, але він накопичується впродовж тижнів і місяців. Але тут треба ще провести подальші дослідження". У Німеччині перехід на літній й зимовий час запровадили 1980 року з метою ефективнішого використання денного світла, аби краще заощаджувати електроенерґію. Ефект економії не підтвердився. *(„Німецька хвиля")*

Бил Ґейтс перестав бути найбагатшою людиною у світі

ВАШІНҐТОН. — Голова найбільшої в Індії нафтохемічної компанії „Reliance Industries Ltd". Мукеш Амбані 29 жовтня став найбагатшою людиною у світі, заявило провідне індійське інформаційне аґентство „Press Trust of India". У вислідi підвищення вартости акцій „Reliance Industries" і двох її дочірніх компаній – „Reliance Petroleum Ltd.", і „Reliance Industrial Infrastructure Ltd." – статки М. Амбані досягли 63.2 млрд. дол. Згідно з даними журналу „Форбс", опублікованими у вересні, один зі засновників „Microsoft Corp". Б. Ґейтс, що уже 14-ий рік поспіль зберігає за собою „звання" найбагатшої людини світу, має статок у 59 млрд. дол. За даними „Press Trust of India", зараз статки Б. Ґейтса оцінюються в 62.29 млрд. дол., – так само, як і мексиканського промисловця Карлоса Сліма Хелу. Третє місце в списку найбагатших людей світу раніше займав засновник компанії „Berkshire Hathaway" Ворен Бафет, що на даний час „коштує" близько 56 млрд. дол. *(„Українська правда")*

Буде більше вояків НАТО для місії в Афганістані

НОРДВЕЙК, Голяндія. — Міністри оборони країн-членів НАТО ухвалили на своїй зустрічі в Голяндії 25 жовтня рішення надіслати до міжнародного військового контингенту в Афганістані ще майже 1 тис. військових. До цього зобов'язалися загалом дев'ять держав, що входять до альянсу, зокрема Німеччина й Франція. З вимогою збільшити число вояків від НАТО в Афганістані виступили США, наголосивши на погіршенні ситуації з безпекою на Гіндукуші. *(„Німецька хвиля")*

Нові санкції США проти Ірану

ВАШІНҐТОН. — США 25 жовтня повідомили, що запровадили нові широкі санкції проти Ірану. За словами американського секретаря Державного департаменту Кондолізи Райс, в такий спосіб Іран карають за продаж ракет і ядерні амбіції. Зокрема США звинуватили іранський елітний підрозділ Стражів Ісламської Революції у поширенні зброї масового ураження. Окрім цього, близько 22 іранських урядових аґенцій, банків та фізичних осіб потрапили до американського „чорного списку". Рада Безпеки ООН вже застосувала проти Ірану дві в'язки економічних санкцій у відповідь на небажання країни припинити збагачення урану. Вашінґтон вважає, що Іран прагне створити ядерну зброю, натомість офіційний Теґран наполягає на мирному характері власної ядерної програми. *(ББС)*

КНДР погодилась зупинити атомні реактори країни

ПЕКІН. — Головний представник США Кристофер Гил на переговорах з Північною Кореєю сказав, що група експертів вже у 1 листопада вирушить до Пхеньяну, аби розпочати процес відключення головних атомних реакторів країни. Заступник Держсекретаря США К. Гил заявив про це 31 жовтня у Пекіні, де він зустрічався з представниками Північної Кореї та Китаю. Говорячи про успіх на переговорах, К. Гил сказав, що до кінця року є ще багато справ, які необхідно виконати. В обмін на припинення атомної програми, учасники переговорів пообіцяли надати Північній Кореї допомогу на мільйони дол. Пхеньян погодився прийняти половину економічної допомоги у вигляді матеріялів та обладнання для ремонту застарілої інфраструктури електростанцій. *(ББС)*

Зведено найвищий будинок України

Новий висотний будинок в Києві. *Фото: УНІАН.*

КИЇВ. – Заселення найвищого будинку в Україні почалося 6 жовтня. Він має 37 поверхів, з яких 36 поверхів – житло. Зводили будівлю три роки. У будинку – 530 квартир, від однієї до п'яти кімнат кожна.

У квартирах поки порожньо, є тільки стіни та батареї опалення. Мешканці готуються до опорядження квартир. Не включено і воду. На самій вершині будинку закріплений маяк, подібний до корони. Головний архітектор проєкту Володимир Моспан пояснив, що трохи нижче від маяка розташований майданчик для гелікоптера на випадок надзвичайних подій, адже техніки рятування людей з висотних поверхів немає. Пожежні драбини дістають тільки до 18 поверху, і таких в Києві лише декілька. Останні дотягують до дев'ятого поверху. Сергій Семибратов, сім'я якого оселилася в трикімнатній квартирі, зазначив, що тепер за таку квартиру беруть 400 тис. дол., а вони два роки тому оформили угоду і заплатили лише 150 тис. дол. Деякі квартири ще не викуплені, особливо вище 24 поверху.

На початку наступного року плянують здати 36-поверховий житловий будинок також на вулиці Григоренка, такими ж заплянововано два будинки на вулиці Срібнокильській, а на проспекті Перемоги – 41 і 53 поверхи кожен. Вище 50 поверхів може вирости „Творчий центр Табачника" на Лівому березі. *(УНІАН).*

Сумська громада вимагає...

(Закінчення зі стор. 1)

ня „Українського дому". Боротьба за це приміщення триває, але влада не хоче його віддавати українським патріотичним організаціям.

Ідея створення „Українського дому" в Сумах має давню і драматичну історію. Після того, як напередодні Другої світової війни органи НКВД розгромили українське життя в Сумах, воно відродилося за німецької влади. „Український дім" знаходився у самому центрі міста, де була українська гімназія, школа перекладачів, школа вишивки, працювало багато гуртків, збиралося багато людей. Але нацисти заборонили таку діяльність, а її організаторів спалили живцем в овочесховищі. Там загинув і організатор „Українського дому", колишній вчитель фізики, в'язень НКВД, голова „Просвіти" та ОУН у Сумах Семен Сапун.

У 2000 році влада підтримала проєкт відродження „Українського дому" біля пам'ятника Т. Шевченкові на основі товариства „Просвіта". Після Помаранчевої революції думка міської влади змінилася. В грудні 2006 року стало відомо, що будинок вирішено продати.

Керівники 43 громадських організацій, творчих спілок та політичних партій знову звернулися до міського голови Генадія Мінаєва з проханням надати згадані площі під створення „Українського дому". Відповіді не було.

Шляхом пікетування українська громада міста намагається не тільки захистити проєкт „Українського дому", а й вплинути на відродження українського життя в місті. Проєкт повернення історичних назв вулиць був розроблений осередком „Краєзнавці" обласного Товариства „Просвіта" два роки тому, але результатів немає. Лише 24 жовтня двом вулицям повернули старі назви – Іллінська і Троїцька, на честь храмів, які там знаходяться. На перейменування чекають декілька сотень вулиць, назви яких передають вузькопартійні цінності тоталітарної комуністичної ідеології, приховану російську шовіністичну тенденцію або космополітичні абстрактні ідеали. „Просвіта" вимагає перекласти українською мовою зрусифіковані назв вулиць, надати їм імена відомих діячів культури, науки, політичної сфери, спорту за принципом ступеня вкоріненості у місцеве минуле, а площі ім. Т. Шевченка надати статус національно-культурного центру, зробити її українською візитною карткою міста.

Олексій Шевченко,
голова обласного товариства

Члени громадських організацій пікетують за відродження „Українського дому".

КОЛОНКА КОМЕНТАТОРА

Пам'ять про тих, що впали за волю

Р. Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН. – Для Ксені Кузьмич і її синів 65-та річниця створення Української Повстанської Армії – це не тема матурального іспиту чи гутірки на пластових сходинах, чи академії в концертній залі. Для них це щось зовсім особисте: УПА – це батько й дідусь.

Влітку цього року К. Кузьмич, сини Юрій і Данило з дружиною Уляною здійснили прощу до села Поручин, на північ від Бережан в Тернопільській области, на могилу свого батька й дідуся сотника Яромира Олесницького. Він був лікарем Української Повстанської Армії і впав в бою з радянським військом перед закінченням Другої світової війни – 3 березня 1945 року. Йому тоді було тільки 30 років.

К. Кузьмич, яка живе під Вашінґтоном, почала збирати інформації про свого батька, коли вже була дорослою людиною. Вона розповідає, що після проголошення Незалежности України через родичів в Австралії її мама довідалась, де вбили її чоловіка. За совєтів туди її напевно не пустили б. У книжках про діяльність Української Повстанської Армії Поручин позначений, як одне з місць боїв відділів УПА і військ НКВД. Радянська подорожна організація „Інтурист", виконуючи й поліційні функції, тримала туристів на короткому поводку.

„Влітку 1993 року, – розповідає К. Кузьмич, – мама і я поїхали відвідати могилу мого тата на цвинтарі в Поручині. Там ми застали висипану могилу з великим дерев'яним хрестом і дізналися, що разом з татом поховано близько 25 молодих бійців УПА, які згинули в боях з енкаведистами".

Згодом вдова й донька сотника Я. Олесницького прилучились до жертводавців на будову пам'ятника на могилі. Організацією будови пам'ятника займався Богдан Стасів, голова Тернопільської станиці Братства колишніх вояків 1-ої Української Дивізії. Я. Олесницький також був дивізійником.

Його біографія, до речі, віддзеркалює історію України першої половини минулого століття: він народився в Чехії 1914 року, себто в Австро-Угорській імперії, яка включала і Відень, і Прагу, і всю Галичину. Його батько був залізничним радником у Станиславові (нині Івано-Франківськ), і там майбутній військовий лікар провів шкільні роки. Він став пластуном, членом куреня „Лісові Чорти". Згодом сім'я переїхала до Львова, де Яромир почав студіювати медицину.

У 1930 році польський уряд заборонив діяльність Пласту. Пласт почав діяти підпільно, влаштовуючи відпочинкові табори для молоді в Карпатах. „Від 1936 року до початку Другої світової війни, – розповідає К. Кузьмич на підставі зібраних про свого батька інформацій. – Яромир Олесницький (лісово-чортівське порекло „Яроні") здійснював лікарську опіку на пластових таборах".

Він закінчив медичний факультет Львівського університету весною 1939 року, а у вересні того ж року вибухнула Друга світова війна – після того, як Гітлер і Сталін домовились, як їм поділити Польщу. Східня Галичина і Львів відійшли до СРСР, а Німеччина взяла захід Галичини з Краковом і решту Польщі. Молодий лікар Я. Олесницький подався до Кракова, де працював у своїй професії.

Коли ж в половині 1941 року Третій Райх вдарив по своєму союзникові, СРСР, Я. Олесницький повернувся до Львова, тепер вже під німецькою окупацією, і там працював асистентом в хірургічній клініці. Наступного року він одружився з Мартою Вальницькою, мамою Ксені, а ще через рік зголосився добровольцем до Дивізії „Галичина" як військовий лікар.

В боях з Червоною Армією під Бродами поручник Я. Олесницький був поранений і залишився на території, яку знову захопив СРСР. Він пішов у ліс і став вояком Української Повстанської Армії, а дружина з донькою подались на захід. В УПА сотник Я. Олесницький, знаний під псевдом „Ярий", керував повстанською медичною службою, провадив вишкіл медсестер і також лікував місцеве населення Бережанщини. В березні 1945 року він загинув від куль Червоної Армії і похований на цвинтарі села Поручин, на північ від Бережан.

Всі ці інформації К. Кузьмич і її мама збирали, починаючи від часу усамостійнення України.

У 1996 році на цвинтарі в Поручині, де раніше була висипана могила з дерев'яним хрестом, посвятили пірамідний пам'ятник з каменя, з військовим хрестом на вершку і з таким написом на бронзовій дошці: „Тут спочивають д-р Яромир Олесницький, лікар Дивізії „Галичина" і УПА та 25 невідомих вояків УПА, що впали у боротьбі

(Закінчення на стор. 8)

Терористи небезпечні і в Україні

Минулого тижня українську громадськість стривожила вістка про вандалізм приходьків з Росії на Говерлі. Саме сповнилася п’ята річниця захоплення 900 заручників під час вистави „Норд-Ост” у Москві, 130 з яких загинули під штурму театру російським підодзділом спеціяльного призначення. В Україні зросли побоювання, чи не стануться акції насильства, чи є в Україні грунт для системного терору? Виконавчий директор Центру близькосхідних досліджень Ігор Семиволос, коли про це у нього запитали на Радіо „Свобода“, відповів, що, починаючи з 2004 року, відбулася досить серйозна активізація так званих мережевих проросійських організацій, які діють в Україні і не можуть існувати без фінансової підтримки з боку Росії.

Недруги України активно використовують у боротьбі проти загальноукраїнської ідентичности так зване „політичне православ’я”. Це є спроба створити якусь окрему православну російську ідентичність в Україні з уламків радянської ідентичности, яка тут довгий час домінувала. Це якраз є тією передумовою, яка створює напруження, хоча саме по собі це напруження не може без сторонньої допомоги вилитися у тероризм. Певні кола серйозно занепокоєні втратою серйозного впливу на Україну, де, на жаль, є злочини з терористичним забарвленням, в основному, у сфері з’ясування взаємин в економіці.

Організована злочинність на терені України посідає потужне місце. Це і незаконна міґрація: кількість осіб, що незаконно перебувають на території України, обліковується на мільйони. Це і незаконний обіг зброї, наркотиків. Тобто є комплекс передумов, спираючись на котрі, може формуватися ідеологія терористичних актів.

Варто пам’ятати про релігійний екстремізм. Релігійні діячі закликають не плутати правдиву віру з псевдорелігійним камуфляжем, який маскує ненависть, ворожнечу й терор. Ті, хто штовхає людину на вбивство, очевидно, перекручують сутність віровчення – адже кожна велика релігія містить у собі золоте етичне правило – чини з іншими так, як бажаєш, щоб з тобою чинили. Держава має досить інструментів для запобігання небезпеці. Це Служба безпеки України і Антитерористичний центр. Взагалі в антитерористичну діяльність включені 18 міністерств і відомств. Але досі немає закону про екстремізм, а великі політичні партії розхитують ситуацію. Водночас вступ України до НАТО значно збільшить її безпеку, тому що цей вступ пов’язаний зі створенням цілої системи комплексних заходів, спрямованих на безпеку.

Ідеологи міжнародного тероризму роблять все можливе для того, щоб знайти доступ до зброї масового враження. І певні фахівці вже говорять про те, що це просто справа часу. У цьому пляні дуже важливо сьогодні враховувати більш сучасний напрям територистичних проявів – кібертероризм. Рівень автоматизації всіх процесів і соціяльного життя, і промисловости, і національних економік говорить про те, що ми дуже залежимо від сучасної техніки. А доступ до неї все ж таки не такий вже й складний. Почесний голова організації „Міжнародна антитерористична єдність” генерал-лейтенант Василь Крутов вважає: „Не одна організація терористична, що діє на теренах поза межами України, мріє і бажає використовувати територію України як для підготування виконавців терористичних актів, так і для добування грошей через комерційні структури їхніх прихильників. Тобто, ми не можемо сказати, що в Україні так вже спокійно і її ніхто не зачіпає“.

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Пам'ятаймо про Україну!

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ЛИСТОПАД В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Перший Листопад

У хвилях листя й шумі золотистім
Поля і луги зготовили парад —
Назустріч лицарю в сідлі іскристім,
Йому ж на ім’я — Перший Листопад

Л. Тимошенко

У бурхливій та многогранній історичній минувшині українського народу перший день листопада 1918 року дав початок переломовим подіям всеукраїнського значення. 1 листопада минуло 89 років, як на уламках Австро-Угорської імперії зродилася Західньо-Українська Народна Республіка, коли у Львові українські військові підрозділи під командуванням сотника Дмитра Вітовського перебрали владу, а Українська Національна Рада особливим зверненням до українського населення заявила: „Український Народе! Голосимо Тобі вість про Твоє визволення з віковічної неволі... твоєю волею утворилась на українських землях колишньої Австро-Угорської монархії Українська Держава і її найвища власть, Українська Національна Рада. З нинішним днем Українська Національна Рада обняла владу в столичнім місті Львові і на цілій території Української Держави“.

Все вагоме у житті народів постає з відповідно вагомих причин. У цьому випадку ними були: „Весна народів“ у 1848 році, утворення першої політичної організації в Галицькій Україні — „Головної Руської Ради“ та її маніфест про один народ по обидвох боках Збруча.

1849 року появилася брошура „Голос перестороги“ о. Василя Подолинського, в якій він стверджував, що українці мусять змагати до відновлення Незалежної Соборної Української Держави. „Головна Руська Рада“ домагалась поділу Галичини на українську і польську, з окремим соймом, адміністрацією, шкільництвом, українською мовою і т.д. Це домагання однією з найважливіших точок політичної програми і боротьби галицьких українців. В соборницькій ідеології виховувалось покоління галичан перед Першою світовою війною на творах Тараса Шевченка, який закликав вставати й порвати кайдани. У висліді цього національно-державницького пробудження, за перших сприятливих обставин, у Першій світовій війні, з’явилася можливість утворити збройну силу – формацію Українських Січових Стрільців. Покликала її до життя Головна Українська Рада маніфестом від 3 серпня 1914 року та створила Бойову Управу, керівний орган Усусусів.

В травні 1915 року у Відні Головна Українська Рада перетворилась на Загальну Українську Раду. В її склад увійшли представники Галичини, Буковини та делеґати „Союзу Визволення України“, як представники Східньої України.

Коли на початку 1918 року появились ознаки упадку Австро-Угорської імперії, західні українці, беручи за приклад своїх східніх братів, які 22 січня 1918 року проголосили державну незалежність у Східній Україні, почали підготування до формування української держави на західньо-українських землях. Народний комітет, що був екзекутивою національно-демократичної партії в Галичині, скликав у половині вересня 1918 року довірочну нараду українських старшин австрійської армії. Вони створили Військовий комітет, завданням якого було створити збройну силу, необхідну для віднови української державности. Цей Військовий комітет здійснив державний переворот 1 листопада 1918 року.

Ще до того, у вересні-жовтні 1918 року, започатковано організування адміністративного апарату. Створенням законодатного тіла та уряду зайнялися парляментарії, котрі скликали у Львові з’їзд всіх українських послів до австрійського парляменту, послів до соймів Галичини і Буковини, єрархів Української Греко-Католицької Церкви та представників українських політичних партій, й утворили Українську Національну Раду, що мала діяти як представницький оган.

Ця історична подія на Галицькій землі закарбувала назавжди незнищиму волю українського народу до державної самостійности та найбільше причинилась до проголошення в Києві акту державної соборности всіх українських земель у січні 1919 року. Листопадовий зрив 1918 року був переломовим в історії українських державно національних зусиль та посилив розвиток української політичної думки стосовно здобуття Самостійної Соборної Української держави. Крім того, як говорить львівський історик Микола Литвин, „листопадовий зрив у Львові і проголошення Західньо-Української Народної Республіки (ЗУНР) показав і нашим сусідам, і всьому світові не тільки етнічну, але і державну присутність українців у Центрально-Східній Европі“.

Х. В-Ф.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Про молодість і покликання Митрополита Андрея Шептицького

Надходить листопад, знову навіює думи і спогади про Великого Митрополита і про весь його рід, з якого вийшло багато єпископів і церковних діячів.

Шептицькі – давній боярський рід Галичини. Маєтки їх були в Яворівщині, у селі Прилбич. За Австрії Шептицькі дістали й титул графів. Щойно в XVIII й на початку XIX ст. Шептицькі прийняли римо-католицтво і спольщилися. Ще дід Митрополита Петро був східнього обряду та оборонцем своєї Церкви, а батько Іван перейшов до римо-католицтва й одружився зі Софією Фредро, дочкою польського письменника Олександра Фредра.

У них було п'ятеро синів. Третій з черги був Роман, народжений 29 липня 1865 року (майбутній Митрополит). Його повне хрещене ім'я – Роман-Олександер-Марія (хрещений в латинському обряді). Перший, Степан, помер дитиною. Другий був Ізьо (Юрій), а потім – Казимир і Станислав, якого пізніше, разом з родиною його, більшовики розстріляли у їхньому домі. Казимир став єпископом Климентієм у нашому обряді й ігуменом чину Студитів у нашій Церкві. Помер на засланні в Сибіру в 1950 році. Роман часто ходив до сільської нашої церкви і відвідував могили своїх діда і прадіда.

Початкову освіту Роман здобув вдома з учителями, а середню – в Кракові. По матурі вступив до війська, але згодом був звільнений від служби через недугу. З мамою часто подорожував до Кракова, Криниці, де мали свій дім, їздили до Італії, Ватикану. Мама його була дуже побожна і так виховала своїх синів. Кожного дня ходила до костела, часто приймала Св. Причастя. Роман був для неї дуже близький, писав до неї листи, довіряв їй усі свої думки і мрії. Листи писав по-французьки, та й велися на цій мові розмови, такий тоді був звичай у польських шляхетських колах. Всі його листи вона зберігала й у своїй книжці „Молодість і покликання Романа" їх описала. В тій же книжці вона пише: „За часів молодости Романа про руське духовенство говорили з погордою, підкреслювали його хиби, темноту, простацтво, відразливі звичаї, до того ж руський клір виступав як ворог латинської Церкви. Така була тоді опінія у польської шляхти в Галичині про Східню Церкву".

А тут несподівано їхній улюбленець, їхня надія – син Роман виявив своє сердечне бажання перейти туди і стати монахом-василіянином! Батько грізно вдарив кулаком об стіл і крикнув: „Ніколи!". Ніколи він не дасть своєї згоди, щоб син покинув латинський обряд, костел і світ, у якому виріс і був вихований. Роман дуже переживав відмову батька, писав до нього, благав, зазначуючи при тім, що не піде проти волі батька, але буде завжди страждати, що йому відмовлено в його бажанні служити Богові, ставши монахом-василіянином. Він мав свого сповідника, який зрозумів його покликання. Роман гаряче просив Бога посприяти йому. Щоб відвернути увагу сина від його намірів, батько вислав його в далекі подорожі. Спершу з матір'ю до Риму, на авдієнцію з папою. Папа Лев XIII, почувши від Романа про його наміри вступити до василіян, сказав, що василіяни мають велику місію на Сході Европи. Роман просив Папу благословити його на цю місію. Краківський леґат в присутності Романа назвав його покликання „зрадою краю". Відтак Роман поїхав до Греції і Парижу, пізніше – до Росії й України, в Києві захоплювався церквами та монастирями.

Подорож ще більше зміцнила в ньому бажання стати монахом-василіянином. Батько, побачивши, що син ніколи не відступить від свого пляну, поставив умову, що дасть свою згоду, якщо Роман піде на студії права і закінчить їх докторським дипломом. І Роман їде до Кракова на студії, по чотирьох роках закінчує їх докторатом. Батько дотримує слова – дає своє благословення. Родина відвозить Романа до Добромиля, де він вдягає чернечу рясу новіціята.

В 1892 році у Кристинополі він склав монаші обіти, прийнявши ім'я Андрей, 3 вересня того ж року висвятили його в Перемишлі. 11 вересня 1892 року відправив першу Службу Божу в своєму селі Прилбичі, де ввесь люд вітав нового пастира – графа Романа Шептицького, доктора прав, що вернувся до свого народу, його Церкви.

Марія Храплива,
Плайвуд, Конектикат

Сестрицтво УПЦ в США – Україні

Сестрицтво при парафії св. Андрія, Митрополія Вашінґтону, Української Православної Церкви в США в цьому році виписує „Свободу" для музею Лесі Українки (директор Світлана Кочерга) в Ялті, Українського Культурного Центру (Клавдія Мірецька) в Дніпропетровську, гуманітарного відділу університету ім. Петра Могили (декан – Олександер Пронкевич) в Миколаєві, молодіжній студії „Ганнуся" (керівник Анатолій Сазанський) в Миргороді, товариства „Просвіта" (голова – Сергій Зінченко) в Кривому Розі, для пластунів Краматорська (керівник Дмитро Колесник).

Оля Матула,
Потомак, Мериленд

Закінчилася передплата тижневика „Свобода" для дітей в школі села Зарічного Львівської області і міської гімназії у Черкасах, а добродіїв, які передплачували для них газету, вже немає.

Для охочих подарувати передплату для цих шкіл подаємо адреси: село Зарічне, школа, Стрийський район, Львівська обл., 82451, Ukraine, а також: Перша міська гімназія, вул. Кірова, 68, Черкаси, 18000, Ukraine.

Церкву на Берестові не віддають

17 жовтня Міністерство культури і туризму України відкликало свій лист до Київської міської ради щодо передання храму Спаса на Берестові у користування Української Православної Церкви Московського патріярхату (див. „Свободу", ч. 40, 41). Інші об'єкти заповідника, які згадуються в листі, залишилися поза увагою. Їхня доля невизначена. Це Південна (часова) башта та сторожка при вході до гостинного двору монастиря.

Їх і досі плянують передати УПЦ МП. Цікаво, що до цього списку потрапив і корпус фонду історичної бібліотеки. Мабуть, як компенсація за не передану церкву Спаса на Берестові.

Наталка Іванченко,
шеф-редактор журналу „Музеї України"
Київ

Лихо мені з старою маминою хатою

Письменниця Віра Оберемок біля маминої хати.

Мамина хата, у якій я живу в селі Русалівці, стала вже до житла непридатною, тому я почала складати гроші, щоб купити іншу. Коли про це довідалися в громаді Української євангельської церкви в Юніоні, Ню-Джерзі, то передали мені 200 дол.

Я дуже вдячна за цей щедрий дар. Але сталося так, що усі мої заощадження пропали. Мої книжки для дітей пообіцяв видати власник приватного видавництва як благодійний чин, і я йому повірила, а коли обидві книжки з'явилися, видавець зажадав від мене 18 тис. грн. (близько 3.6 тис. дол.). Мене охопив жах від такої несподіванки, я навіть не сказала, що не маю з ним жодної угоди. Позичила трохи у сусідів, допомогли Леся Храплива, Леся Ковалик, Віктор Павленко, Лідія Захарків, Євген Рослицький, інші приятелі з діяспори, за що я цим листом їм дякую. Але видавець сказав, що цих грошей йому мало, і треба ще і ще... Отак моя мрія про краще житло розвіялася до кращих часів.

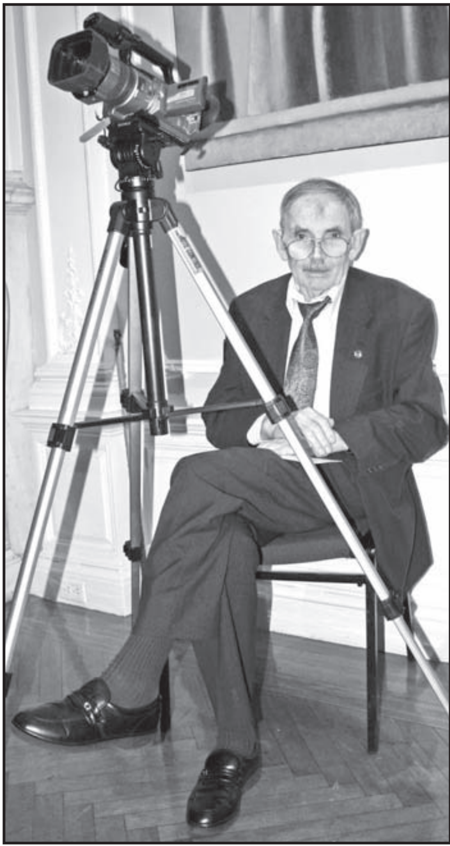
Віра Оберемок,
с. Русалівка, Черкаська обл.

Від редакції.

Віра Оберемок – давня дописувачка „Свободи" (рецензія на її книжки була у тижневику 17 березня), відома в Україні письменниця.

Після важкої травми вісім років у повній нерухомості була прикута до ліжка. Закінчила факультет журналістики Київського університету ім. Тараса Шевченка. Її казки увійшли до шкільних читанок, звучать по радіо, у телепрограмах, друкуються у виданнях української діяспори в США, Канаді, Австралії, розсипані в журналах. Літературні перлини В. Оберемок глибоко западають у серце широкою залюбленістю в рідний край, дитячу душу, вірою в людську доброту. Її пращур Андрій Обеременко (так записали його прізвище у війську) був приятелем Тараса Шевченка на засланні в Новопетровському укріпленні. Журналістка Раїса Ломачинська пише про В. Оберемок: „Знаю її не один рік. Знала, що попри тиск, чиновницькі решітки, талант її проб'ється, бо йде з серця і ніби обнімає цілий світ. Бо рідко знайдеш літератора, котрий би вмів у малій жанровій формі передати світ радости й печалі, душу зі струнами любови та добра". Для охочих допомогти письменниці подаємо її поштову адресу: Віра Оберемок, с. Русалівка, Маньківський район, Черкаська обл., 20111 Ukraine.

Помер Ярослав Кулинич

Остання прижиттєва світлина Ярослава Кулинича в Українському Інституті Америки 24 вересня під час зустрічі з міністром закордонних справ України Арсенієм Яценюком. Фото: Л. Хм.

У вівторок, 30 жовтня, після тяжкої хвороби, помер в Ню-Йорку, на 82-му році життя, відомий в нашій громаді і в Україні культурно-мистецький діяч, кінопродуцент Ярослав Кулинич, автор низки документальних і художніх кінотворів, присвячених українській історії, культурі, Церкві, зокрема й особливо – національно-визвольній боротьбі нашого народу у XX ст.

Це кінострічки „Свята Софія“ – про український собор Премудрости Божої в Римі, „Поїзд в Україну“ - про подорож на рідну землю у 1971 році, коли за вільним українцем з Америки слід-у-слід ходили аґенти КҐБ, „Під чужим небом“ - про українців в Арґентині, „Доля народів“ – про народні звичаї країн Латинської Америки, Азії і Близького Сходу, документальнтий фільм „В’язень Христа ради“ – про великого Ісповідника Віри Патріярха Української Греко-Католицької Церкви Йосифа Сліпого та інші.

Я. Кулинич багато років працював як громадський фотокореспондент нашої „Свободи“, він глибоко усвідомлював ролю українського друкованого слова в житті громади і по-своєму всолоджував нелегке редакторське життя, щовесни даруючи кожному з нас слоїк травневого меду з Гантеру. За той мед, а особливо – за творче співробітництво, „Свобода“ віддячувала йому щирою повагою і любов’ю. Наприклад, коли в якийсь тиждень Я. Кулинич занедужав і в газеті, тоді ще щоденній, декілька днів підряд не з’являвся підпис „Фото: Ярослав Кулинич“, „Свобода“ відгукнулася цим ось колективно складеним віршем:

Дзвонять, дзвонять телефони
У редакції „Свободи“ -
Кажуть люди звідусюди,
Що ж ми нині робить будем?
Хто ж імпрези зафіксує
Та світлини подарує?
Адже майстер пан Кулинич,
Так зненацька занедужав,
Чим підвів громаду дуже...
Редакторів шеф скликає,
Писать вірші доручає, –
З оптимізмом і бадьорі,
Щоб одужав швидше хворий,
Тож ми дружним колективом
Просим пана Славка штиво
Довго дуже не хворіти,
Бо всі журяться, мов діти,
Ми бажаєм Многа Літа,
Зичим щастя і здоров’я
І чекаєм до нас знову!

Подвижницька кінематографічна праця Я. Кулинича, його надзвичайна людяність і доброта, його безкорисливе і вірне служіння нашій громаді і українській справі заслуговують на вдячну пам’ять – і нашу, і наступних поколінь американських українців.

Редакція „Свободи“

Помер Микола Французженко

Св. п. Микола Французженко

В неділю, 28 жовтня, в місті Силвер Спрінґ, штат Мериленд, помер Микола Олександрович Французженко, радіожурналіст, публіцист, письменник.

У 1957-1962 роках він працював на радіостанції „Визволення“, згодом перейменованій на Радіо „Свобода“, в Мюнхені. 1962 року переїхав з родиною до Ню-Йорку, де далі працював на Радіо „Свобода“, вже як керівник ню-йоркської україномовної редакції. З кінцем 1968 року почав працювати в українському відділі Радіо „Голос Америки“ у Вашинґтоні, де після довгих років праці закінчив свою кар’єру в 1990 році на посту керівника.

М. Французженко народився 25 листопада 1923 року в місті Краснокутську на Харківщині, в родині військового технічного спеціяліста. В часи єжовщини батько Миколи був заарештований і засуджений на смерть. Від розстрілу його врятувало падіння того кривавого ката.

1941 року вибухнула війна між гітлерівською Німеччиною і СРСР. Миколі довелося вчитися у військовій школі середнього командного складу. 1942 року опинився на фронті, був поранений і потрапив у полон. Пізніше служив у Першій дивізії Української Національної Армії. Після війни знову опинився в полоні – в Белярії й Ріміні (Італія).

З Італії М. Французженко переїхав до Англії, потім до Німеччини, а невдовзі – до Сполучених Штатів.

М. Французженко-Вірний – автор багатьох статтей про життя і творчість українських письменників і літературознавців. Він був також талановитим промовцем, декламатором, майстром мистецького слова. М. Французженко був членом Спілки письменників України і членом-кореспондентом Української Вільної Академії Наук у Ню-Йорку. Залишив по собі великий доробок як автор поезій, оповідань і драматичних творів.

Р. Ф.

Пам’ять про тих...

(Закінчення зі стор. 5)

за волю України у роках 1945-1950. Вічна слава героям!“.

Однак, дальші дослідження К. Кузьмич про свого батька виявили, що він в цій могилі не похований.

Два роки тому вона знову відвідувала Україну і вирішила відвідати Поручин. „Заїхавши в село, я затримала одного мешканця і попросила показати дорогу до цвинтаря, кажучи йому, що мій тато там похований, – розповідає К. Кузьмич. – Однак почула від цього чоловіка таке: „Ви маєте на увазі доктора Яромира Олесницького? Але він не похований там“.

Виявилось, що цей мешканець Поручина, на якого випадково натрапила Ксеня, був Олексою Козаком, який допомагав ховати її батька 60 років тому. Він розповів їй, як селяни, незважаючи на небезпеку, бо ж там діяли енкаведистські частини, які воювали з УПА, прийшли вночі на похорон, як сам він, О. Козак, провадив возом, в якому везли тіло тата на цвинтар, як присутні упівці пошанували її тата і їхнього лікаря, віддаючи честь збройним салютом. Він показав їй могилу, де похований Я. Олесницький і ще двоє юнаків з села, які також загинули в бою.

Влітку цього року К. Кузьмич, її син Юрій з Ню-Йорку, син Данило з дружиною Уляною, які живуть в Каліфорнії, відвідали, оновили і посвятили справжній гріб батька й дідуся на Тернопільщині і слухали розповіді місцевих людей про доброго лікаря, пам’ять про якого вони зберегли.

„Це було справді щось надзвичайне. Ми дуже багато довідались про мого тата, – згадує Ксеня. – Хтось навіть згадав про плащ, який він носив, і це збігалось з тим, що мама мені про нього говорила. Це було до сліз зворушливе – зустріти стільки людей, які пам’ятали мого тата, згадували, як він їм надавав медичну допомогу, який він добрий був“.

Для родини Кузьмичів 65-та річниця Української Повстанської Армії – це щось близьке, дороге, з чим вони особисто пов’язані. Це їхня пам’ять серця, їхнє духовне коріння.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Журба і радість обнялись

САКРАМЕНТО, Каліфорнія. – 14 жовтня українська громада столиці Каліфорнії, відзначала свято Покрови Божої Матері – заступниці українського війська, і 65-ліття з дня заснування Української Повстанської Армії, про яку можна багато писати, багато суперечливих матеріялів знайти в Інернеті, багато різних думок почути, але без сумніву – для справжніх українців ця армія є Армією Героїв, які боролись за свободу і незалежність України проти двох тираній – німецького фашизму і радянського комунізму, проти коричневої та червоної чуми, яка в 40-их роках XX ст. ділила світ, не питаючи на це згоди в народів та націй. Тому й журба – бо багато повстанців загинуло у боях, в таборах і тюрмах, і дуже мало залишилось в наш час – живих свідків нашої історії, а ще й гірко було, що уряд нібито незалежної України вже майже 16 років зволікає з визнанням їх як справжніх героїв, і як воюючу сторону. В той же час радість – бо сам Президент України дав доручення відзначати Свято УПА на державному рівні, в багатьох містах і селах України поставлено пам'ятники героям, а у Львові 13 жовтня відкрито пам'ятник провідникові Організації Українських Націоналістів Степанові Бандері.

На нашому фестивалі в Українській церкві Св. Андрія Первозваного також були і радість, і сум. Радість – бо до нас завітало багато гостей, наші діти активно взяли участь в культурній програмі, наше Сестриство подбало про добрий обід, до нас приїхали високопоставлені урядовці з України – віце-консули Микола Лубів та Роман Недільський та Генеральний консул Микола Точицький, який виголосив коротку, але дуже змістовну і теплу промову на святі.

Після Служби Божої, яку провів священик та адміністратор о. Петро Козар, всі вийшли до Хреста Голодомору і відспівали Панахиду по загиблих героях, як це й прийнято в Україні: „Коли ви вмирали, вам дзвони не грали...“. Люди спілкувалися, знайомилися, а в той час учасники культурної програми підготовлялися до виступів.

Біля Хреста Голодомору звучить пісня „Коли ви вмирали, вам дзвони не грали...“

Програма теж була викладена „чорними і червоними“ кольорами, як прапор Української Повстанської Армії: після веселих танців, які виконували старші й молодші групи: „Калина“ (кер. Джордж та Ірина Арабаджі), танцювальна група українських дітей з Санта-Клари (кер. Віра Візир), та наших молодших майбутніх танцюристів, які вперше вийшли на сцену під звуки Запорізького маршу з українськими та прапорцями УПА, звучали пісні про Божу Матір, Покрову, повстанські та українські народні. Багато людей втирали сльози, коли лунали пісні „Про трьох братів“ та „Йшли селом партизани“ у виконані Святослава і Оксани Стусів та „Я сьогодні від вас від'їжджаю“ – їхнього сина Арсена Стуса. Олеся Белз винесла свої творіння – пісні „О, Маріє“ та „Матінко Божа“, які виконала разом з Олею Симошин під акомпаніямент бандури Олі Герасименко. Бандуристка згодом заспівала гарну пісню „Рідна хата“. Треба згадати й про окремих солістів: Орисю Стус, яка чудово виконала танок „Гуцулочку“, маленьку декляматорку Наталочку Сімонс, юну скрипальку Софійку Соколович, які вже не раз показують свої таланти перед нашою громадою.

На святі промовляє Генеральний консул України Микола Точицький.

Радісно було бачити молодих виконавців – дітей, які співали „Молитву“ та „Козацьку пісню“ - це хлопчики Марко Рітачка, Тарас Парк, Юрчик Коханий, Петро Ващик, Ніколас Сімонс і Данило Шевчик, а дівчатка – пісні про Божу Матір – Христинка і Софійка Шевчики, Оксана Фаєк, а також Орися Стус і Юліана Філіпенко. Діти прилучаються до історії і не виростають „манкуртами“ без роду, без племені...

Під час свята присутні мали змогу оглянути дві виставки: матеріяли про УПА були виставлені у церковній залі, а виставку українського народного вбрання з власної колекції підготувала Аліна Ільчук зі своїм чоловіком Віктором Ярмоловичем; також можна було перевірити свої знання з історії України, беручи участь у вікторині, яку підготувала Оля Олійник, а провела Оля Сімонс.

Відгуки гостей (Ольга Перун): „Мої враження – якнайкращі! Концерт був гарно підготовлений, відчувалася якась піднесеність, інтеліґентність свята – цьому посприяла чимала кількість людей, що зібралися, щоб відзначити наших Героїв, цьому посприяла гарна осіння погідна погода з лагідним сонечком, а також чудова обслуга сестриць Парафії св. Андрія Первозваного під проводом голови Сестрицтва Джоан Качмар. Було лагідно і затишно на душі, була печаль – за героями, але перемагала радість, бо ж душа радіє, коли бачиш, що молоде покоління, вбране в українські строї співає, танцює, деклямує по-українськи, таким чином продовжує зберігати здобутки нашої національної культури“.

Юрій Олійник

Шановні читачі!

У листах та статтях, які Ви надсилаєте до „Свободи“, просимо подавати повністю перші імена та прізвища згадуваних осіб, а також подавати свої поштову і електронну адреси, число телефону.

Редакція

Три дні в Отаві – про Україну

ОТАВА, Канада. – Отавський університет, зокрема катедра українських студій під проводом проф. Домініка Ареля, проявляє щоразу більшу динамічність у вивченні і обговоренні питань, пов'язаних з Україною.

Цього року наукові і політичні кола мали змогу зосередити увагу не тільки на питаннях історичної спадщини, суспільних змін та на результатах недавніх парляментських виборів, але теж і на вкладі канадсько-української діяспори в культурний і державний розвиток батьківщини свого походження.

Два дні, 12 і 13 жовтня, були присвячені Третьому річному семінарові ім. Володимира Ю. Даниліва. Як і в минулому, він зібрав науковців, що займаються Україною. У цій програмі від Канада взяло участь 11 осіб, від США – п'ятеро, від України – троє, від Англії та Франції – по одному учасникові. Крім них, участь брали теж присутні інші науковці, політики, громадські діячі та студенти з різних університетів Канади і України. Конференція складалася з п'яти сесій. В першій, присвяченій суспільним змінам в Україні, було три доповіді. Доповідач Оксана Шевель і дискутант Джесіка Аліна-Пізано говорили про „Закон про статус закордонних українців в порівняльній перспективі", потенціяльні межі його засягу та впливу.

Меґан Баскі (доповідач) та Марія Попова (дискутант) обговорювали питання корупції.

Третя доповідь викликала бурю запитів та коментарів, бо йшлося про намагання застосувати в Україні „науку про щасливе життя". На основі проведених інтерв'ю у трьох районах Києва (Печерськ, Троєщина та Борщагівка) доповідачка Олівія Нобел (Англія) спробувала провести кореляцію поміж такими показниками доброго життя, як задоволення, здоров'я, фінансове забезпечення, та почуттям самотности, аби підкреслити різницю між поняттями „щастя" і „доброго життя", яке ґрунтується на людських взаєминах, на індивідуальних перцепціях, та знаходить пояснення в літературі з ділянки філософії та суспільних наук.

Друга сесія мала дві доповіді. Ярослав Кошів (дискутант Люкан Вей) говорив про „паралельний кабінет" Президента Леоніда Кучми на основі аналізи записів Миколи Мельниченка. На думку Я. Кошева, ці записи підкосили намагання Л. Кучми стати диктатором України.

Михайло Винницький (дискутант Юля Шукан) проаналізував політичну і конституційну кризу 2007 року та зробив прогнозу, що майбутні можливості Президента Віктора Ющенка втриматися при владі дуже проблематичні й залежні від факторів поза його контролею. На його думку, економіка України розвиватиметься швидкими темпами наступних три роки, але політично Україна буде подібна до Італії, де, як і в Україні, бракує інституційного консенсусу і політичної зрілости серед державницької еліти.

Третя сесія займалася виборами 2007 року. Тарас Кузьо доповідав про результат виборів та його імплікації на майбутнє, а Марта Дичок – про ролю медії у виборах. Дискутантом для обох доповідачів був Блейр Рубел (Інститут Кенана у Вашінґтоні). Т. Кузьо передбачає, що В. Ющенко не в силі виграти другу каденцію тільки з допомогою „Нашої України" і потребуватиме допомоги від БЮТ або Партії Реґіонів.

М. Дичок вважає, що медія допомогла в поширенні інформацій серед електорату.

В четвертій сесії Пер Рудлінґ доповідав про „Велику вітчизняну війну" та національну свідомість білорусів і про намагання президента Олександра Лукашенка зробити війну інтеґруючим фактором політики. Як це звичайно видно з його публікацій, П. Рудлінґ не забув кинути декілька камінців і в город українських інтеґральних націоналістів, та їхній, на його думку, „майже зоологічний антисемітизм". Микола Рябчук, який був коментатором, передавав запитання до доповідача, але більшість з них розминалася з відповідями.

Другою в цій сесії була доповідь Романа Сербина (дискутант Всеволод Ісаїв) про Голодомор та Голокост та як вони сприймаються в Україні та поза її кордонами.

Тема „Голодомор і політика геноциду в Україні" була центральною в доповіді Д. Ареля (дискутант Іван Хімка заступав Тері Мартіна, який не зміг прибути) в п'ятій сесії. Визнаючи, що Голодомор своїми маштабами відрізняється від інших масакр, доповідач все ж не зумів чи не захотів висловити ясної думки про те, чи Голодомор можна вважати геноцидом.

Дві інші доповіді в цій сесії належать Леонідові Герецеві на тему: „Перші совєти: усна історія про встановлення сталінської влади в Західній Україні", та Олені Івановій – „Колективна пам'ять про Голокост і національна свідомість студентської молоді України".

Семінар попередила одноденна конференція „Канадці в Україні", яка проходила 11 жовтня та була присвячена оглядові 15 років технічної допомоги Канади для України.

Петро Й. Потічний

Відпочинок на оселі ім. О. Ольжича

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія. — Традиційне печення бараболі та поросят відбулося в суботу, 22 вересня, на оселі Організації державного відродження України ім. О. Ольжича.

Кожного року у цьому самому часі і без огляду на погоду народ з'їжджається не тільки задля цього, щоб віддати поклін борцям за волю України, але й щоб зустрітися з рідними, погуторити зі знайомими, пожартувати і назагал уприємнити своє буття в новоствореній атмосфері. Боже провидіння обдарувало цей особливий день сонячним сяйвом, хоч уже виднів початок осіннього кольориту.

Коли в жевріючій ватрі пеклася бараболя, а в ротаційній печі кружляло порося, всі присутні мали змогу куштувати різноманітні українські страви, приготовані членами кулінарного комітету.

О 3-ій год. по полудні відбувся концерт у виконанні Рона Когута з Торонто, Канада. Своїм милозвучним голосом, переплітаючи українсько-англійські вислови, він захопив усіх, від наймолодших до найстарших. А увечорі почалася забава, під час якої грала оркестра „Буря" з Торонто.

Богдан Пастушак

Оживають експонати Чикаґської виставки 1933 року

Марта Бачинська

НЮ-ЙОРК. – Український Музей у Ню-Йорку повідомляє, що 12 жовтня відкрилася виставка „Стежина в минуле: українське народне мистецтво на Світовій виставці в Чикаґо 1933 року". Виставка триватиме до 30 березня 2008 року. На ній представлено експонати народного мистецтва, які були частиною виставки українського народного мистецтва в українському павільйоні на Світовій виставці в Чикаґо 1933 року. Коли в 1976 році Союз Українок заснував у Ню-Йорку Український Музей, основою музейної колекції народного мистецтва стала саме ця збірка експонатів.

Виставка „Стежина в минуле" складається з народного одягу, окремих частин одягу, вишиваних та тканих текстилів, килимів, вишивок для домашнього вжитку та прикрас – скатерок та завіс на вікна, кераміки, дереворізьби та писанок. Архівні знімки з павільйону та з програм, які в ньому відбувалися, свідчать про надзвичайне досягнення української еміґрації в Америці в організуванні та фінансуванні цього проєкту. Куратором виставки є Любов Волинець, куратор Музейної колекції народного мистецтва. Вона також є автором інформативної статті в двомовному ілюстрованому каталозі виставки.

Світова виставка в Чикаґо 1933 року була задумана для відзначення століття заснування цього міста. Під кличем „Століття Поступу" виставка відкрилася в тяжкий час Великої депресії. З наміром піднести населення на дусі, виставка прославляла нові винаходи та інновації в науці, індустрії та мистецтві. Було бажання насвітлити ідею безмежних можливостей, якими Америка все ще приваблювала численних еміґрантів.

Більш як 39 мільйонів осіб відвідало Світову виставку у 1933 році, і майже 2 млн. – український павільйон. У ньому відвідувачі знайомилися з історією, мистецтвом і сучасним життям в Україні. Заклик до фінансової підтримки будівництва павільйону та допомогу в організуванні виставок і програм

(Закінчення на стор. 12)

Осінні мпрези на підтримку УКУ

ЧИКАҐО. – Цьогорічні осінні бенефіси на підтримку Українського Католицького університету в Україні розпочнуться в листопаді і проходитимуть під гаслом „Живучи жертвенно". Їх організовують комітети приятелів УКУ, які діють на добровільних засадах та співпрацюють з працівниками Української Католицької освітньої фундації в Чикаґо та Канаді.

Отже, відбудеться вісім подій: обід-бенефіс у неділю, 4 листопада, о 2-ій дня, в Українському Народному Домі у Ню-Йорку (140 Second Ave., New York, NY); благодійний обід у неділю, 11 листопада, о годині 1-ій по полудні, в Українському Культурному Осередку при парафії святих Володимира і Ольги в Чикаґо (2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL); вечеря у суботу, 17 листопада, у новому Українсько-Американському культурному центрі у Виппані, Ню-Джерзі (60 N. Jefferson Rd., Whippany, NJ) (перед вечерею, о 5-ій дня відбудеться Літургія та прийняття); обід у неділю, 18 листопада, о 1-ій дня в Українському молодіжному осередку у Йонкерсі, Ню-Йорк (301 Palisade Ave., Yonkers, NY), вечеря з ректором УКУ у вівторок, 20 листопада, в Торонто (про час ще буде повідомлено); „Голодний обід" у неділю, 22 листопада, о 6:30 вечора, в залі Спілки Української Молоді в Едмонтоні (9615 153 Avenue NW); обід у неділю, 25 листопада, о 2-ій дня у парафіяльному центрі церкви Успення у Монреалі (6175 10th Ave.) та сходини всіх зацікавлених з праці УКУ 2 грудня у бенкетовій залі церкви св. Йосафата у Воррені (26440 Ryan Rd., Warren, MI).

Цього року вперше УКОФ у співпраці з місцевими добровольцями проводитиме імпрези в Йонкерсі та Випані. Обід у Йонкерсі відбудеться водночас зі святкуванням празника св. Михаїла. Ректор УКУ о. д-р Б. Ґудзяк буде головним доповідачем на цих подіях. У суботу, 17 листопада, перед бенефісом у Виппані, о. Б. Ґудзяк візьме участь у відзначенні 75-их роковин Голодомору 1932-1933 років в Україні, які відбуватимуться в соборі св. Патрика у Ню-Йорку.

Головним доповідачем на імпрезах у Ню-Йорку та Чикаґо буде Мирослав Маринович, віце-ректор УКУ та нещодавній директор Інституту релігії і суспільства УКУ. Визначним гостем на цих бенкетах буде Преосвященний Діонісій Ляхович, ЧСВВ, член Патріяршої Курії УГКЦ.

У Торонто (20 листопада), Едмонтоні (22 листопада) та Монтреалі (25 листопада) головним доповідачем буде о. ректор Борис Ґудзяк. У Воррені (2 грудня) разом з о. Ґудзяком почесним промовцем буде Владика Гліб Лончина, Апостольский Візитатор для українців католиків в Італії.

Квитки на ці події можна придбати в УКОФ або у членів місцевих комітетів. За додатковими інформаціями просимо звертатися до Нелл Андржеєвскі: (773) 235-8462, nell@ucef.org

Заохочуємо складати пожертви на УКУ. Хто не зможе взяти участь у імпрезах, але зацікавлений підтримати університет, може надсилати пожертви до Української Католицької Освітньої Фундації: UCEF, 2247 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622. (Чеки виписувати на UCEF). Пожертви звільнені від податку.

Українська Католицька Освітня Фундація

УКРАЇНА І СВІТ

Спільний проєкт України і США став доброю школою

ГОНОЛУЛУ, Гаваї. – Поїздка до США, 26-28 вересня, на конференцію „Global Advanced Technology Innovation Consortium“ була пам’ятною для двох студентів з Національного університету „Києво-Могилянська академія“.

Конференція в Університеті Гаваїв, а також семінарський курс в Нортвестерн-університеті Чикаґо сприятиме подальшій інтеґрації провідних наукових ідей до підприємництва.

Учасники конференції, яка проходила в Гонолулу 26-28 вересня.

Для себе я відкрив нові підходи до ведення малого та середнього підприємництва на досвіді доповідачів. Немалу увагу під час зустрічей було приділено проєктам, пов’язаним зі збереженням навколишнього середовища та зеленим будуванням, що, на мою думку, є однією з найактуальніших тем сьогодення. Все це вилилося для мене в бурхливий потік ідей та вражень, якими ми з радістю поділилися з колегами-студентами. Я вважаю, що наступні конференції подібної тематики будуть не менш цікаві для студентів з різних куточків світу, а також матимуть плідний результат у вигляді міжнародних іноваційних проєктів.

Таким чином, спільний проєкт Києво-Могилянської академії з університетами США при підтримці Києво-Могилянської фундації став для нас серйозним імпульсом щодо подальшої професійної діяльності.

Олександер Бондаренко,
студент НаУКМА

Пластуни вшанували 65-річчя УПА

ЛЬВІВ. — 13-14 жовтня Львівський осередок „Пласту – Національної скавтської організації України“ провів низку заходів до 65-ліття створення Української Повстанської Армії, зокрема „Упівську тереновую гру“ для юнацтва (дітей 12-18 років), Вечір пам’яті, Смолоскипний похід та долучився до відкриття пам’ятника Степанові Бандері. 13 жовтня, на відкритті пам’ятника С. Бандері, котрий замолоду був активним пластуном з куреня „Червона Калина“, на чолі з керівником Пласту України Богданом Гаврилишиним були присутні близько 200 пластунів, 25 з яких – у почесній варті. Також саме двоє пластунів з куреня ім. С. Бандери були удостоєні чести нести капсули з землею з місця народження та могили видатного провідника. Ці капсули було вмонтовано у підніжжя пам’ятника. Того ж дня для львівського юнацтва було проведено „Упівську теренову гру“.

Організатори ставили за мету надати дітям у легкій та доступній ігровій формі інформацію та факти про мету і діяльність УПА. Гра відбувалася у центральній частині Львова та околицях Лисої гори. У неділю, 15 жовтня, у Палаці мистецтв відбувся Вечір пам’яті з участю львівських бардів, що виконували відомі повстанські та авторські пісні. У перервах між піснями пластуни-сеньйори ділилися з молоддю спогадами про свою національно-патріотичну діяльність в часі Другої світової війни. Виступали учасники бойових дій Євгенія Головацька – зв’язкова УПА, Богдан Пришлякевич – старшина УПА та інші.

Під час Вечора пам’яті науковий співробітник Центру досліджень визвольного руху Андрій Сова повідомив про запланований на листопад вихід книжки „Роман Шухевич – пластун. Юнацькі та молоді роки Головного командира Української Повстанської Армії“.

По закінченні Вечора близько 80 пластунів зі смолоскипами походом пройшли містом до Личаківського кладовища, де встановлено „Пам’ятник пластунам, що не зломили своїх присяг“, щоб віддати шану полеглим героям. Цей пам’ятник було встановлено у 2004 році на честь пластунів, що загинули у боротьбі за вільну Україну, зокрема й у лавах УПА. На кладовищі, після хвилини мовчання, пластуни проспівали молитву та Гимн закарпатських пластунів, яким, за традицією, офіційно завершується день на пластових акціях.

Ярема Дух

Благодійна акція відбулася в Києві

КИЇВ. – 25 вересня 2007 року у столичному Будинку вчителя відбулась благодійна акція „Усі багатства світу не варті єдиної сльози дитини“ – вернісаж майстрів живопису України. На виставку-авкціон художніх творів подали свої роботи провідні художники України, зокрема Марина Комендатова, яка працює в жанрі міського пейзажу, натюрморту, Заслужені художники України Олексій Кулаков і Віктор Ковтун, Заслужений діяч мистецтв України Василь Ганоцький. Мета заходу – надати можливість всім бажаючим зробити свій внесок у вирішення проблеми сирітства в країні та сприяти покращенню долі дітей без сімей.

Художня студія „Раритет-Арт“, яка провела акцію, за вісім років об’єднала 180 професійних художників. Благодійництво стало її цементуючою складовою.

Тетяна Курінна,
с. Мліїв, Черкаська обл.

Оживають...

(Закінчення зі стор. 11)

пішов з Чикаґо по цілому світу, де тільки знаходилися українці. Але найбільше прислужилася до фінансової відповідальности українська громада в Америці, і це був надзвичайний вияв їхньої жертовности, беручи під увагу тяжкі економічні обставини того часу.

На початку 1930-их років Союз Українок Америки взяв на себе відповідальність за організування виставки народного мистецтва в українському павільйоні на Світовій виставці власними силами. Був створений комітет, очолений відомою громадською діячкою Оленою Лотоцькою, головою СУА, який прийняв рішення закупити репрезентативну збірку народного мистецтва в кооперативі „Українське народне мистецтво“ у Львові.

Разом із збіркою, яка коштувала 2,225 дол., кооператива прислала до Америки свого представника – Стефанію Чижович (Пушкар), як координатора виставки. Більш ніж через 30 років С. Пушкар стала головою СУА (1966-1971) та була співзасновником Світової Федерації Українських Жіночих Організацій.

Після закриття Світової виставки збірка народного мистецтва залишилася під опікою СУА.

Після Другої світової війни до Америки прибула велика нова хвиля українських іміґрантів – мистців, учителів, науковців, для яких особливо важливим стало зберегти свою культурну спадщину на новому місці поселення.

Це й дало поштовх Союзові Українок до нових починів. В 1967 році СУА уклав угоду з Українським Інститутом Америки, згідно з якою збірка мала бути постійно виставлена на двох поверхах цього ню-йоркського історичного будинку, – і тим створилася перша спроба музею.

Угода тривала кілька років, але зрештою стала очевидною потреба створення музею у власному приміщенні. У 1976 році СУА у спілці з Конґресовим Комітетом Америки закупив будинок, надаючи власну площу музеєві, де 29 років молода інституція мала змогу рости і розвиватися. В 2005 році, завдяки щедрості української громади, побудовано великий модерний будинок, до якого Український Музей переніс свою діяльність. Виставка „Стежина в минуле“ – мов неперервна нитка, якою продовжуємо зв’язок з експозиціями Світової виставки 1933 року.

Український Музей при 222 Іст 6-та вул., в Ню-Йорку відкритий від середи до неділі, від 11:30 ранку до 5-ої год. по полудні. За інформаціями: тел. (212) 228-0110. Електронна пошта: info@ukrainianmuseum.org

В Інтернеті – друге число журналу перекладів

В серпні цього року вийшло в Інтернеті друге число англомовного журналу перекладів з української літератури. Спонзором і видавцем цього видання є Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці, а редактором – Максим Тарнавський, професор Торонтського університету. Перше число журналу появилося 2004 року, і первісний плян видання передбачав новий випуск кожних два роки. Така прогноза виявилася занадто оптимістичною. Редактори працюють на громадських засадах і мають чимало інших професійних обов’язків, тому й виникло однорічне спізнення. В майбутньому, згідно з обіцянкою головного редактора, журнал повинен появлятися не пізніше, як кожних три роки.

Журнал „Ukrainian Literature: a Journal of Translations“ можна знайти в Інтернеті на двох електронних адресах: www.UkrainianLiterature.org або www.shevchenko.org/Ukr_Lit.

Англомовний журнал перекладів – це унікальне видання, доступне читачам усього світу, яке промощує українським письменникам шлях до читачів різних національностей в різних країнах. Унікальний журнал і тим, що він повністю присвячений самим літературним текстам, та ще й з великою перевагою прози. Літературознавчі дослідження української літератури вряди-годи появляються на сторінках загальнославістичних чи україназнавчих англомовних наукових журналів, але переклади з української літератури – велика рідкість у літературних журналах світу. Якщо навіть такі переклади іноді трапляються, то це звичайно поезії або короткі оповідання. Журнал перекладів під редакцією М. Тарнавського не боїться великої прози. Й ось у двох випусках цього журналу ми вже маємо повний і закінчений текст роману Валерія Шевчука „Око прірви“ – текст, що його варто було б тепер випустити в світ окремим книжковим виданням. В другому числі журналу, крім закінчення роману В. Шевчука, вміщено першу частину роману Тараса Прохаська „НепрОсті“.

В передмові головного редактора говориться про те, що журнал бажає віддзеркалити широкий спектр української літератури, що еклектичний підхід в доборі матеріялів – навмисний і часто залежний від уподобань і вибору перекладачів, що редакція не накидає перекладачам якогось естетичного чи ідеологічного профілю і не обмежує їх до якогось одного напряму в літературі. Редакція своїм завданням вважає зацікавити українською літературою різноманітну авдиторію англомовних читачів, подаючи тексти у висококваліфікованих і професійно відшліфованих перекладах живою і нормативною англійською мовою.

В другому числі, крім згаданих вище двох романів, вміщено переклади трьох оповідань Володимира Дрозда („Пори року“, „Слава“, „І все спочатку“), Василя Ґабора („Полювання у втраченому просторі“, „Ніч, що ховає усі дороги“, „Потрапити в сад“), двох новел Емми Андієвської („Казка про упиреня, що живилося людською волею“, „Казка про чоловіка, який мав сумніви“), двох оповідань Олега Говди („Прокляття любов’ю“, „Іти своєю дорогою“), трьох мініятюр Ірини Вільде („Леґенда про сон“, „В тому вся біда“, „Ти“) і по одному прозовому творі Івана Франка („Хмельницький і ворожбит“), Юрія Яновського („Поворот“), Олександра Жовни („Кульгава русалка“). Поезія представлена тільки двома творами: віршем Івана Франка („Сипле, сипле сніг“ із збірки „Зів’яле листя“) і поемою Юрія Андруховича „Індія“.

Перекладачами матеріялів другого числа виступають Вілім Блекер, Ольга Рудакевич, Анатоль Біленко, Іван Теплий, Марта Олійник, Уляна Пасічник, Ніна Шевчук-Мурей, Патрик Корнес, Наталія Помірко, Оксана Буньо і Христина Беднарчик. Закінчується число бібліографією 10 найновіших книжкових видань-перекладів з української літератури. Бібліографія, як і в першому числі, має подвійну ціль: звернути увагу на факт, що нові переклади з української літератури не обмежені до самого тільки журналу, а також як перестoрога для перекладачів, щоб не бралися за переклади, уже випущені в світ, а пропонували у майбутньому речі нові і ще не перекладені.

Марта Тарнавська

Коментар: російське втручання під виглядом дружби

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Російський драматичний театр ім. Максима Горького відзначив своє 80-річчя. Постать російського письменника Олексія Пешкова (Максима Горького) – вкрай суперечлива. Він був активним учасником більшовицького руху, засновником літератури соціялістичного реалізму, членом уряду СРСР. Його іменем і назвали Театр російської драми у Дніпропетровську, який виник, так би мовити, випадково: у 1927 році на берегах Дніпра гастролювала трупа московського Малого театру на чолі з режисером Володимиром Єрмолаєвим-Бороздіним. Міська влада цим скористалася і прийняла офіційне рішення про створення нового театру. Втім, ім’я М. Горького театр набув лише 1934 року, після того, як на його сцені були поставлені майже усі п’єси цього драматурга.

Уряд України прийняв постанову з метою заощадження державних коштів „ювілеями” вважати 25, 50, 75 та 100-річчя особи чи установи. Але Російський академічний театр російської драми ім. М. Горького надумав у жовтні пишно святкувати 80-річчя. До урочистостей була чудово видана брошура, у якій на двох сторінках в кольорі показані портрети тих, хто останніми роками давав кошти цьому театрові. Серед них бачимо і олігарха Віктора Пінчука, і банкірів, і президентів та генеральних директорів комерційних компаній. Хто з росіян і скільки грошей дав театрові – невідомо, але на урочистостях вітати театр вийшов на сцену Заслужений артист Росії Дмитро Голубченко, який є актором московського Малого драматичного театру і одночасно головою „Товариства підтримки російських театрів за кордоном”. За кордоном Росії, зрозуміло. Оце вже цікаво!

На теренах України діє 16 російських театрів, які ставлять вистави лише російською мовою і фінансуються з бюджету України. Тож, виявляється, що вони, на думку росіян, потребують підтримки? Нам би повчитися отак підтримувати українські театри на теренах Росії... Та підтримувати нічого, таких театрів там немає! В Росії, де нині працюють (виїхали на заробітки) близько 3 млн. українських громадян, немає жодної української школи, жодного українського театру. Циганський театр є у центрі Москви, хоч циганів у Росії в тисячу разів менше, ніж українців.

На святі у театрі Д. Голубченко зі сцени радісно повідомив, що у Москві щойно урочисто відзначили 251-шу річницю указу російської імператриці Єлизавети про створення мережі Російських імператорських театрів. Яка має бути від того радість незалежній Україні?! Втім, прихильники театру ім. М. Горького такому повідомленню несамовито аплодували.

Не встиг актор, що вів концерт, тремтячим від хвилювання голосом прочитати телеграму з Москви про нагородження російським орденом Дружби Народів трьох осіб (художнього керівника, директора та актриси), як на сцені виник черговий вітальник – вже від Союзу письменників півдня й сходу України. Отакого нам не вистачало! Південно-східні письменники спрямовують свої зусилля на випрацювання тієї ж проімперської, тобто проросійської ідеології, що і відомі політичні партії в південно-східних реґіонах України. Врешті-решт, шанувальники російського театру отримали воістину „царський подарунок”... від дніпропетровського олігарха В. Пінчука (зятя екс-Президента Леоніда Кучми) – справжній автомобіль. При цьому представник дарителя промовив коментар: „Оце вам авто, аби театральна трупа їздила на гастролі до Криму”. А чому саме до Криму, нехай читач „Свободи” здогадається сам.

Ну що ж, свято відгриміло. Загальне враження таке: нічого українського там не було. Був лише апотеоз проросійщини (і я пропоную свій неологізм до українського словника).

Володимир Єфимов

Католицьке видавництво „Свічадо" будує нову Україну

8 листопада виповнюєтся 20 років діяльности Львівського католицького видавництва „Свічадо". Уже кілька років видавництво послідовно здійснює програму видань, адресованих українській молоді. Мета програми – дати новому поколінню ті зразки і практичні настанови, які служитимуть юнакам та дівчатам у побудові гармонійного, щасливого життя.

Нещодавно у видавництві вийшов новий молитовник – „Ти, Господи, надія моя". Молоді люди, які стоять перед вибором свого покликання і розмірковують про подружнє життя, знайдуть у збірнику молитви про добрий вибір чоловіка чи дружини, молитву за кохану людину. В нашому житті часом трапляються особливі ситуації, коли перебуваємо в труднощах чи небезпеці, хворобі чи неприємностях. І в таких випадках молитва є нагодою звернутися до Бога зі своєю потребою.

Ще один молитовник – „Бог завжди зі мною" – призначений для дитини шкільного віку. „Свічадо" видало молитовник „Ангел Хоронитель", призначений для дошкільнят. За допомогою коментарів до Літургії діти можуть краще зрозуміти зміст того, що відбувається у храмі і повніше пережити свою участь у Службі Божій. Дитина отримає поради щодо гідної поведінки у храмі. Однак спосіб пояснення не є надто категоричним, а навпаки – сприяє свідомому прийняттю певних правил.

Кому з батьків, які мають дорослих дітей, не відомі труднощі у вихованні підлітка? Здебільшого самі батьки не готові до їх вирішення, бо ще зовсім недавно їхній син чи донька дослухалися до авторитетних батьківських порад, відверто ділилися своїми переживаннями... Але віднедавна взаємини змінилися, син став агресивним, а донька мовчазною, вони час охочіше проводять поза домом у компанії друзів, а не з сім'єю. Що трапилося?

Нова книга „П'ять мов любови у підлітків" покликана допомогти батькам. Її автором є Ґері Чепмен – консультант з питань подружжя та сім'ї. Посібник із самовдосконалення „Сьогоднішні лідери – надія на завтра" – це „енциклопедія" провідництва, яка допомагає відкрити в собі провідника, який згодом наснажує тих, кого він веде. Автор – о. Ентоні А. Д'Суза з Мумбаю, Індія, капелян Асоціяції християнських підприємців Індії. Упродовж багатьох років він працював консультантом ООН з питань соціяльного забезпечення в Ню-Йорку і консультантом Світової ради церков з питань соціяльного здоров'я та розвитку в Женеві. Як ніколи, українські родини і спільноти, Церква і уся Держава потребують справжніх провідників, які здатні наснажувати і провадити в дусі християнських цінностей і моралі.

Короткий путівник „Світ наших почуттів" написав о. Юзеф Авґустин. Книжка започаткувала серію „Пізнай себе". Найцінніше у книзі те, що питання емоційної природи тут розглядаються у поєднанні з релігійним і духовним досвідом, бо у повсякденному житті годі відділити проблеми емоційні та психічні від моральности і віри.

Працівники видавництва „Свічадо" на сімейному виїзді до Яремчі. В центрі – духівник видавництва о. Юстин Бойко.

Щомісяця – п'ять нових видань

Коли думаємо про сучасну Україну, її рівень та розвиток, моральний стан, дуже часто досвідчуємо своєрідне розчарування. Якщо хтось з-поза меж України за останні роки мав змогу відвідати батьківщину, помічав не тільки знищену економіку, але також знищену природу, культуру, духовність. І народжується тоді питання: яким шляхом Україні йти далі, як повернути їй втрачені цінності, а особі, що живе на Українській землі, – людську гідність? Такі запитання почали ставити собі в кінці 1980-их років молоді українські студенти Люблінського католицького університету у Польщі. Закінчивши навчання в престижному і все-таки, на тодішні часи, антикомуністичному університеті, вирішили більш активно включитись у боротьбу зі старою системою в Україні. У сфері їхнього особливого зацікавлення була Церква і права християн на гідне життя. І таким чином зродилася ідея розпочати видавничу діяльність, оскільки саме книжка, на їхню думку, була одним з найкращих способів пропагування християнських цінностей.

Перші брошури почали виходити ще підпільно, однак, незабаром, при лібералізації системи влади у Польщі, можна було леґалізувати свою діяльність. Видавництво прийняло назву „Свічадо" і з допомогою Церкви розпочало офіційну видавничу діяльність. Темою перших брошур були питання літургічні, постать Митрополита Андрея, його листи, історія Церкви. Так на першому етапі діяльности „Свічада" видано 15 назв книг і брошур загальним тиражем 80 тис. примірників. Значна частина накладів була перевезена різними способами в Україну, де у розповсюдженні особливо допомагали монахи-студити.

Зміна політичної ситуації в Україні дала змогу перенести видавничу діяльність до Львова. Після річної перерви, пов'язаної з державотворчими перемінами, з благословення Блаженнішого Мирослава Івана Кардинала Любачівського, видавництво налагодило співпрацю з монахами-студитами, і з другої половини 1992 року розпочинає свою діяльність як видавничий відділ Монастиря монахів студитського уставу.

Сьогодні щомісяця у видавництві виходять друком п'ять нових видань. У своїх найближчих плянах видавництво передбачає широкий діяпазон тематики, між іншими переклади відомих творів світової християнської літератури, без знання яких важко говорити про будьякий розвиток духовности та богословської думки.

Та говорячи про майбутнє, потрібно також згадати труднощі, які суттєво гальмують видавничу діяльність. Нестабільна економічна ситуація, клопоти з друкарнями, брак відповідних кадрів, фінансові проблеми не дозволяють повністю забезпечити потреби вартісної літератури.

Сьогодні перед Україною постали великі завдання: піднести з руїн знищену економіку, природу, культуру. Але тільки тоді зможемо говорити про нормальний розвиток держави, коли він буде гармонійним і проходитиме в усіх сферах життя нації. Спроба будування держави без моральних цінностей, без духовности, без християнського фундаменту може допровадити лише до чергової кризи. Саме тому так потрібна сьогодні Україні книжка, яка допоможе кожній людині знайти своє місце у світі, у сім'ї, у відносинах з іншими, і яка відкриє людині правдиві цінності нашого життя.

Богдан Трояновський,
директор видавництва

Німецький священик о. д-р Ансельм Ґрюн написав книжку „Жити в домі любови". Любов дарована людині Богом, і дати їй точне визначення дуже складно. Даремно прагнути зрозуміти її – вона незбагненна і неосяжна. Саме любов є тією силою, яка надає життю цінности, робить його вартісним. Вона лікує душевні рани і воскрешає до життя, в ім'я любови все прощається. Її не треба здобувати, ані заслужити – вона вже присутня у нашому серці, там оселив її Господь.

„Свічадо" видало також книжку о. А. Ґрюна „Шляхи до свободи", у якій автор розглядає проблему визволення людини від тиску зовнішніх обставин, досягнення внутрішньої свободи.

Мерлін Р. Каротерз – колишній летун, лектор і протестантський пастор, який упродовж Другої світової війни служив охоронцем генерала Двайта Д. Айзенгавера. Згодом, як підполковник, капелян в армії США, проходив службу у Европі, Кореї, Домініканській Республіці, Панамі і В'єтнамі.

Книги М. Р. Каротерза перекладено 53 мовами. У його книзі „Сила молитви" вміщено розповіді про чуда, які трапилися у житті звичайних людей через їхню велику віру.

Ще одна книжка „Ключ до Біблії" (у двох томах) буде корисною для тих, хто мало що або взагалі нічого не знав про Біблію. Її можна порівняти із букварем, за допомогою якого дитина вчиться читати. Знання Біблії конче необхідне для розуміння правди про наше життя і про наші стосунки з Богом, з іншими людьми і взагалі з усім сотвореним всесвітом. Автор – о. Антоніо Джирланда, священик Зґромадження св. Павла, викладав Святе Письмо на богословському факультеті св. Бонавентури в Римі. Зараз – редактор біблійної секції видавництва св. Павла.

Варто згадати й інші видання для молоді – „Легкі відповіді на важкі запитання дітей" Анжея Зюлковського (ця книжка – спроба ввійти у світ дитини, аби вона не залишилася без відповідей, аби не розмовляла лише з ведмедиком чи лялькою, аби не проводила час, втупившись у комп'ютер, аби безперестанку не копала м'яча у дворі, аби не втікала з дому), „Отче, я – наркоман!" о. Євменія (Перистого), який очолює Духовно-просвітницький єпархіяльний центр і розповідає як крок за кроком подолати залежність від наркоманії,

„10 заповідей подружжя" Еді Янґа (автор викладає свій багатолітній досвід спілкування з подружжями в 10 заповідях для щасливого шлюбу), „Практичні поради для студентів" Філа Рейса, який охопив широке коло питань студентського життя, зокрема подолання різних негараздів; „Звідки беруться діти?" Кароля Мейспера; „Мандруючи до зрілости" за редакцією Терези Круль; „Шлях до успіху" французького письменника Мішеля Кваста, Віктора Осятинського „25 днів і ще 20 років. З досвіду тверезого алькоголіка", і порадник Юрія Кирика „Алькоголь: як вирватися з зачаркованого кола?".

Ці книжки варто придбати не тільки для своїх дітей в Америці, а й подарувати дітям своїх друзів в Україні. У видавництві „Свічадо" діє послуга „Книга поштою".

Замовлення надсилайте на адресу: „Книга-поштою", а/с 808, Львів, Ukraine 79008, або електронною поштою: bookshop@svichado.com Зробити замовлення, а також отримати додаткову інформацію можна за тел.: (011-389-32) 297-8108. Сторінка в Інтернеті: www.svichado.com

Левко Хмельковський

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Листопад 2007 р., ч. 87

Часопис „Універсум" як долання провінційности

На філологічному факультеті Дрогобицького педуніверситету ім. Івана Франка відбулася зустріч із шеф-редактором львівського журналу „Універсум", членом Світової організації періодичної преси Олегом Романчуком. Ініціяторами зустрічі були доценти Петро і Василь Іванишини та катедра світової літератури (завідувач – Леся Кравченко), яка проводить регулярні культурологічні акції на різноманітні теми.

Метою акції було познайомити ближче дрогобичан з феноменом „Універсуму": журналом з універсальною проблематикою – політології, футурології, культури, економіки і науки, видавництвом, яке випустило у світ цілу серію важливих і ориґінальних книжок, зрештою, з клюбом інтелектуалів, яких об'єднав талановитий журналіст і редактор, науковець і патріот Олег Романчук. „Універсум" існує від 1993 року. Це журнал переважно політичного, публіцистичного змісту. Його вирізняють дві особливості: вміщення матеріялів гострого аналітико-критичного змісту, здебільшого підготовлених визначними українськими інтелектуалами сучасности, і чітка, послідовна націозахисна лінія. Можна ствердити, що „Універсум" певною мірою врятував Львів, львівську періодику від провінційности. На жаль, після 1993 року, коли втратили свої позиції газети „За вільну Україну" і „Post-Поступ", жодне львівське видання суттєво не впливало на всеукраїнську суспільну думку. У цьому й полягає болюча проблема відсутности реального „п'ємонтизму" Галичини, тобто відсутности реального ідейного, культурного, інтелектуального впливу реґіону на політичні, культурні та соціо-мисленнєві потоки всієї України. Саме преса – принципова, активна, цікава, бойова, гльобально проблемна – відіграє вирішальну ролю при формуванні національних цінностей та критеріїв. Навіть у несприятливі для свободи слова роки „кучмократії" – 1995-2004 роки – „Універсум" залишався, завдяки позиції його редактора, трибуною для критики скорумпованої малоросійської влади, для захисту національних інтересів українства, для незалежної політологічної і культурологічної аналітики.

О. Романчук презентував на зустрічі низку нових книжок, виданих в „Універсумі": спогади генерала армії УНР Юрія Тютюнника „Революційна стихія", „Казки" Вільгельма Гауса, роман Жуля Верна „Діти капітана Гранта", серію популярних детективів і пригодницьких книжок сучасних авторів. За тематикою це література, спрямована на охоплення якнайширшої авдиторії читачів, бо, за задумом редактора, сьогодні особливо важливо дати таку книжкову продукцію, яка б відповідала найрізноманітнішим інтелектуальним запитам читачів. Особливо виділявся об'ємний том – понад 600 сторінок дрібним шрифтом – „Україна в „Універсумі". Актуальні проблеми сучасної України". Це збірка найкращих політологічних і культурологічних статтей, інтерв'ю з журналу за останні роки. У книзі вражає рівень інтелектуалізму, широти проблематики, гострота і принциповість відстоювання національних позицій різними авторами. Гостями „Універсуму" в різний час були Ярослав Дашкевич, Василь Барка, Євген Сверстюк, В'ячеслав Брюховецький, Мирослав Попович, Сергій Грабовський, Семен Глузман, Ігор Лосєв, Ірина Фаріон, Лариса Масенко, Юрій Іллєнко, Леонід Шульман, Іван Дзюба, Юрій Наєнко, Юрій Щербак та інші.

О. Романчук, який є представником Фундації ім. Івана Багряного в західніх областях України, подарував для бібліотеки філологічного факультету цінні видання, які здійснила Фундація: фундаментальний двотомник „Наша боротьба та наші позиції – збірник матеріялів партії УРДП-УДРП в діяспорі в роки 1945–2000", видання творів І. Багряного та книжки з історії України ХХ ст. Журнал „Універсум" можна передплатити на Заході, виславши чек на 50 дол. США на адресу Фундації.

Дякуємо!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви на потреби та працю Фундації такі особи: 500 дол. – **Леонід Мостович;** по 100 дол. – **Олександер Кривенко** та **Антон Рибіцький** з Австралії; 75 дол. – **Петро Китастий** (з них 50 дол. на видання доповненої книги „Розвіяні на чужині" Петра Ротача про полтавців та 25 дол., замість квітів на могилу Мар'яна Дального); по 50 дол. – **Роман Воронка, Галина Білоус, Віра** і **Віктор Гаркуші** та **Бронислава Скорупська** в пам'ять Андрія Стратієнка; 15 дол. – **Леся Фльорчук;** по 10 дол. – **Роман Винник** та **Ліда Отрошко.**

На видання книги видавництвом „Березіль" в Дніпропетровську „Забуттю не підлягає" в 75-ту річницю Голодомору 1932-1933 років в Україні прислали пожертви такі особи: 100 дол. – **Оля** і **Ілько Марущаки;** по 50 дол. – **Валентина Чудовська** та **Петро Китастий.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям і просить далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати у виданні вартісних, інформуючих книг про „блага комунізму", надавати допомогу сиротам, школам, газетам та журналам України.

Фундація дала кошти на видання у Видавничому домі „Києво-Могилянська академія" книги Семена Підгайного „Українська інтеліґенція на Соловках" та два томи „Недостріляні" в одній книзі. Також Фундація виділила 3 тис. дол. бібліотеці ім. Симона Петлюри в Парижі для комп'ютеризації архівних документів.

Видано три томи творів Івана Дзюби

Видавничий дім „Києво-Могилянська академія" видав три великі томи, кожний близько тисячі сторінок, Івана Дзюби під назвою „З криниці літ". Ці видання фінансувала Фундація ім. Івана Багряного.

Перший том містить статті, доповіді, рецензії, передмови до книг та розповіді про добрих сусідів. Третій том містить вибрані праці І. Дзюби, автора відомої книги „Інтернаціоналізм чи русифікація?", літературні портрети українських письменників ХІХ ст., таких, як Тарас Шевченко, Степан Руданський, Леся Українка, Ольга Кобилянська, Микола Хвильовий, Ірина Вільде, Василь Симоненко, Ліна Костенко, Євген Гуцало, Павло Мовчан та багато ін.

Про зміст другого тому подаємо текст самого автора: „У цьому томі подано деякі з моїх праць різних років про Тараса Шевченка, переважно компаративістського характеру: це частина не здійсненого ще повністю задуму показати його постать, ідеї, художній світ, його ідеал людини й суспільства – в контексті духовного життя ХІХ ст., і не тільки (бо в такій розмові неминучим є звернення і до майбутнього). Це перший розділ книжки.

У другому розділі – під умовною назвою „Естетика і культурологія" – представлені окремі статті, передмови до книжок, доповіді на наукових конференціях тощо. Ці тексти належать до різних років, але так чи інакше стосуються загальних питань художньої творчости.

Історія України склалася так, що протягом ХІХ-ХХ ст. бастіоном українськости стала українська мова. Все інше в народу відібрали. І всі зусилля русифікаторів було сконцентровано на тому, щоб відібрати й мову. Відповідно й зусилля тих, хто не хотів допустити до смерти свого народу, великою мірою зосередились на обороні мови. Не раз доводилося й мені і писати, і говорити про цю нашу велику біду. Дещо подаю тут, – і гірко усвідомлювати, що сказане давно залишається пекуче злободенним...

Окремого пояснення потребує „Тернистими дорогами порозуміння". Після арешту 1972 року я на тривалий час „випав" з українського літературного життя. Але зовсім літературних занять не міг полишити. І вийшло так, що я „відкрив" для себе великий світ сусідніх літератур, які називалися тоді „літературами народів СРСР". Усі вони різними способами і з різним успіхом виборювали місце під сонцем для своїх націй і своїх культур, і це давало можливість, говорячи про них, говорити й про наші проблеми.

Сподіваюся, що неупереджений читач побачить проблеми, що не втратили актуальности, відчує те, що сьогодні болить ще більше: наші нездійсненні надії, тривання наших втрат...".

Дописи і листи до сторінки Фундації ім. Івана Багряного просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

В січеславському представництві

„...Болем хіба не твоїм калина і досі багряна?"

Книги Івана Багряного „Тигролови", „Сад Гетсиманський" та інші довгий час залишалися забороненими в Україні. З метою розширення літературного кругозору, збагачення культурного рівня слухачів Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ був проведений літературно-мистецький вечір, присвячений 100-річчю від дня народження І. Багряного. На святі виступили члени Дніпропетровського відділу Спілки письменників України Наталія Федько та Світлана Полівода, учасниця реґіональних, політичних конкурсів Ганна Нікітіна, секретар Січеславського відділення Фундації І. Багряного Олена Швець. Поетеси читали авторські вірші, присвячені пам'яті видатного письменника.

Професор катедри українознавства А. Поповський подякував організаторам літературно-мистецького вечора та закликав курсантів вчитися у великого мистця мужності, шляхетности й чести. Адже І. Багряний своїми творами, прикладом свого страдницького життя має надихати кожного свідомого громадянина нашої держави на боротьбу за вільну незалежну демократичну Україну.

Свято організувало Січеславське відділення Фундації ім. І. Багряного. Його голова, член Спілки письменників України, шеф-редактор часопису „Бористен" Фідель Сухоніс розповів курсантам про діяльність Фундації.

Олена Федоренко

Однією з проблем в Україні є слабке знання англійської, німецької, еспанської мов, які є правдивим інструментарієм для будь-якої діяльности на міжнародній арені. Щоб якось зарадити справі, Січеславське представництво Фундації ім. Івана Багряного передало для потреб студентів та викладачів Дніпропетровського національного університету річники журналу „Форум", унікальне видання „Атлас української історії", довідкову літературу з історії та мистецтвознавства англійською та еспанською мовами. На фото: директор наукової бібліотеки ім. Олеся Гончара Дніпропетровського національного університету Світлана Кубишкіна з книгою Івана Багряного „Тигролови" еспанською мовою.

Про долю українців у Казахстані

Нова українська церква в Казахстані.

Іван Буртик,
голова РОДУ

Цього разу разом зі мною подорожували у Казахстані Петро Палюх та американський журналіст Брайн Спадора, який пише працю про долю українців у XX ст. В зворотній дорозі він сказав: „З оповідань і преси я мав уявлення про життя українців у Казахстані, а тепер переконався, що треба самому усе побачити і відчути, щоб зрозуміти його правдиву сутність". Перші поселення українців виникають тут від початків другої половини XVIII ст., які доповнила новими людьми окупаційна влада України. Сьогодні в країні живуть люди близько 80 національностей. Серед 15 млн. населення українці, після казахів і росіян, становлять третю групу за чисельністю, тобто пів мільйона. За останнім совєтським переписом українці становили 7 відс. населення, тобто понад 1 млн. Правда, частина колишніх каторжників померла, частина повернулась до України, але не пів мільйона. Також за 150 років асиміляційного процесу багато людей тільки знали про українське походження, хоча співали українські пісні, яких я ніколи і ніде не чув раніше.

Десятки сіл з українськими назвами вказують, хто творив і розбудовував Казахстан. Наприклад, село Кирилівка в 1995 році урочисто відзначало своє 100-ліття. А таких є багато: Богданівка, Долинка, Богодухівка, Богодарівка, Хмельницьке, Чернігівка, Софіївка, Чорне, Іванівка, Чигиринівка, Харківка, Київка, Галицьке, Ковалівка, Малинівка та багато інших. Часом можна почути, що казахи знають українську мову краще від зрусифікованих українців. На гостинному прийнятті посадник округи Шарбакти – казах Сапаргельди Смагулов – непогано заспівав дві українські пісні. Українські поселенці мали великий вплив на формування сільськогосподарського та культурного життя казахів.

В цілому українську спільноту Казахстану можна поділити на три категорії: до першої належать нащадки поселенців давнини, до другої – колишня молодь, що приїхала на освоєння цілинних земель, та залишки совєтської адміністрації, і третя – найбільша – колишні в'язні совєтських таборів і тюрем. За винятком поодиноких осіб, між ними не зауважується дружніх взаємин чи співпраці, хоч і немає ворожнечі. Багато з хто першої категорії має посади як в державній структурі, так і на виробництві та у підприємництві. Друга категорія, що не була переслідувана, досить вигідно загосподарена. Третя, найбідніша, яка вийшла із тюрем після „хрущовської амнестії", живе важко, проте вона – найбільш національно свідома, зберегла свою ідентичність і рідну мову. Цікаво, що люди з шостого чи сьомого покоління, хоча розмовляють російською мовою, одначе пам'ятають своє українське походження та співають чудові пісні чистою українською мовою.

Метою нашої поїздки була участь в освяченні новозбудованої української церкви в Сатпаєві, біля Кінґіру, та відвідання українських поселень. Плян поїздок і зустрічей з громадами та урядовими чинникам Казахстану підготував голова асоціяції „Українці Казахстану" адвокат Михайло Парипса, а допомагали в подорожах о. мітрат Василь Говера та редактор газети „Українські новини" Тарас Чернига.

У Караґанді ми відразу поїхали на колишній цвинтар так званого „табору смерти" в Спаську, де спочивають сотні тисяч українських каторжників. З нашою допомогою дев'ять років тому тут поставлено перший пам'ятник українським жертвам комуністичного терору, а тепер вже стоїть 15 різного виду пам'ятників представникам потерпілих національностей. Дивно, що зник залізний хрест, зроблений в'язнями із ніжок ліжка, якого навіть комуністи боялись порушити в часі зарівнювань могил. Даремно ми шукали на степовому, зарослому травою цвинтарі пам'ятника мого батька. Не знайшли.

Вигляд землянок в „Сатіровці" недалеко Караґанди вразив нашого журналіста, який навіть не міг розпитувати людей, які там ще живуть.

За 40 км. від Караґанди ми відвідали село Долинку, де ще стоїть досить понищений великий будинок колишнього командування Карлаґу, якого ми разом з казахами вже 10 років намагаємося перетворити на інтернаціональний музей. Зараз, завдяки старанням Посла України в ООН Юрія Сергєєва, є надія на здійснення цього пляну. Недалеко від цього будинку казахи відкрили свій музей, в якому можна побачити пам'ятки наших в'язнів, багато імен та вишивки. На проханя директорки музею, звертаюсь до всіх читачів, хто має довідки, знімки рідних, які загинули в таборах, чи інші збережені речі, з закликом подати дані і переслати мені, а я перешлю до цього музею.

Недалеко є великий таборовий цвинтар, на якому є окрема секція „Мамочка", де спочивають маленькі діти, яких забирали від ув'язнених матерів. Тут була могила Блаженнішого о. Олексія Зарицького (1912-1963), якого перепоховали на кладовищі у с. Рясна Руська Львівської области. Два роки тому на пожертву „Самопомочі" з Філядельфії тут збудовано пам'ятник дітям, де є і фотопортрет о. О. Зарицького.

Домовлена М. Парипсою зустріч з посадником Караґанди відбулась в дружній атмосфері з позитивними результатами. Він радий був почути, що українці в Америці цікавляться своїми братами в Казахстані і розповів, як допомагає етнічним групам в збереженні їхньої мови, релігії та культурних надбань, причому з задоволенням наголосив на активності українців та їх вкладі в розбудову молодої держави.

З ініціятиви голови Товариства „Рідна мова" ім. Тараса Шевченка в Караґанді Зеленяка відбулась зустріч з українською громадою. Не бракувало запитань, пісень, навіть сліз, від яких і нам часто мокріли очі під час таких зустрічей. При цій нагоді я роздав пожертви для колишніх в'язнів – вояків УПА та самітних старших осіб, призначені щедрими жертводавцями Америки.

Довга семигодинна подорож монотонним степом до Кінґіру видавалась некінченною. Я тільки боявся, чи витримає авто, бо що тоді робити в степу? В кінґірській пустині зустрів нас о. Роман і разом ми поїхали до пам'ятника жертвам комуністичного терору, якого збудували 10 років тому жертвенні українці Америки. Був ще литовський високий чорний хрест та вандали зуміли зігнути його до землі.

На зустрічі з посадником міста Сатпаєва Канатом Балгагамбетовим ми довідались, що він знає про минулу долю українців, цінить їхню працю і допомагає в їхньому нелегкому житті. Ми ще відвідали у домівках шістьох колишніх вояків УПА, бо вони вже самі не могли прийти на зустріч з нами.

В невеличкому містечку Сатпаєві живе біля 6 тис. колишніх каторжників Кінґіру з родинами. В більшості вони живуть з праці в копальнях і закладах з переробленя мідної руди. Гостинний голова цієї громади Бурда з дружиною спали у сусідів, а нам віддали своє помешкання.

На другий день, в неділю, відбулось освячення новозбудованої церкви. Люди зби-

(Закінчення на стор. 17)

Про долю...

(Закінчення зі стор. 16)

рались біля дерев’яної церковці, яка дуже нагадувала карпатські церкви. Церкву збудовано за пожертву однієї особи з Америки в пам’ять жертв комуністичного терору. Вона має стати місцем молитов за сотні тисяч жертв, які навіки спочили в зрівняних з землею цвинтарях від Кінґіру до Рудників.

В супроводі духовенства та чисельних мирян о. мітрат В. Говера розпочав обрядові свячення, спочатку ззовні, а потім всередині. На відправи прибув з Астани заступник Посла України В’ячеслав Яренко, місцевий посадник з членами свого кабінету. Серед привітань промовляв і я від української спільноти Америки. Після освячення ми відвідали великий цвинтар колишніх в’язнів в сусідному селі Рудники, а потім розмовляли з колишніми вояками УПА до пізньої ночі.

Вранці, 17 вересня, знову була довга дорога до Караґанди, а потім – тригодинна подорож до Астани, де ми відвідали будову української церкви, яка має бути архітектурною перлиною столиці. Одначе, якщо будову не закінчать вчасно, то місто може забрати ділянку, бо ціни на землю в Астані не менші від цін в Ню-Йорку. Ми відвідали подружжя колишнього вояка УПА Вухуловича, який відбув 25-річну каторгу, після чого одружився з своєю нареченою, яка весь час чекала на нього.

В Посольстві України прийняв нас заступник посла В. Яренко. Я був радий почути, що Посольство за дорученням міністра закордонних справ Арсенія Яценюка займається питанням побудови інтернаціонального музею в Долинці.

Цікаво було відвідати ще невідомий українцям меморіял, недавно збудований в степу, за 30 км. від Астани, де був таємний табір для жінок. Тут утримували ув’язнених дружин (з дітьми) вищих державних посадовців та партійців. В музеї були українські вишивані жіночі сорочки та інші речі. В списках значилося 860 українок. На довкільних мурах музею, на чорних таблицях, виписані імена ув’язнених тут жінок.

Великою несподіванкою була зустріч з українською громадою Астани. Традиційно, з хлібом і сіллю, привітав нас хор піснею „Зеленеє жито, зелене“. Жінки приготували чудову виставку хрестиками вишитих різних картин. На окремій великій дошці були зібрані два річники всіх газет, в яких були мої та інші дописи з Америки. Редактор Т. Чернига запросив нас оглянути редакцію єдиної української газети на азійському просторі – „Українські новини“. Редакція скромна, але праця, яку виконують подружжя Т. і Світлана Черниги, неймовірна. Шкода, що у багатьох українців немає 5 дол. на річну передплату газети.

У Павлодарі чекав на нас М. Парипса. Посадник міста Бакир Демеувов привітав нас і наголосив на успіхах української спільноти і М. Парипси в цьому місті. Також радо привітав нас голова обласного парляменту В’ячеслав Лебідь, який, хоч не розмовляє українською мовою, але є свідомим українцем. Його помічник, член парляменту Криса, також українець, запросив нас на каву. З розмови ми довідались, що В. Лебідь та Криса багато допомагають українцям. Обидва обіцяли, що на другій зустрічі будуть знати рідну мову краще.

Цікавою була зустріч в секретаріяті Асамблеї народів Казахстану, яку очолює Президент Нурсултан Назарбаєв, до якої належать і М. Парипса. Заступниця голови обласного відділення цієї асамблеї Гульбарам Наузарбаева підкреслила, що асамблея є вагомою силою політики президента. В часі оглядин міста М. Парипса познайомив нас із українським мільйонером Головацьким, власником млинів та зернових складів, який говорить поправно українською мовою і часом щось жертвує.

Поселення українців у селі Аксу, за 100 км. від Павлодару, було оазою в степу. Люди привітали нас українськими піснями і дуже дивувались, що ми знаємо українську мову, бо хоч вони співають українською мовою, проте говорити їм нею важко. Виправдувались тим, що раніше тих, хто говорив українською мовою, називали „бандерівцями“. Їхня світлиця була прикрашена імітацією старовинної печі та кухонного начиння, включно з коцюбою.

В суботу два священики відправили Богослуження за всіх жертводавців з Америки, на кошти яких було збудовано церкву. Треба допомогти з будовою бані, бо якої церква не має вигляду. Ми ще відвідали оплачену державою інтернаціональну школу, в якій є кляса українознавства. Діти в національних строях привітали нас піснями і квітами. Потім ми поїхали степом за 130 км. до села Орловка. В половині дороги зустрів нас сніговий дощ. В селі зустріли нас люди хоровим співом. Після концерту був обід з представниками інших національностей та оперним співаком-українцем, який виконав кілька гарних пісень. Диригенткою хору була Валентина Дель, яка пише вірші і музику. Пісню „Матінко моя“ вона виконала сольо, і я попросив записати слова:

Там, де верба нахилилась,
Хата маленька стоїть.
Та й колише вітер вербу,
Дрібне листячко тремтить.
Рідненька матінко моя ти,
Де ж твої чудові очі,
Чому зі мною, ти рідненька
Побалакати не хочеш?
Там вже верби ростуть молоді,
А хата маленька стоїть,
Там за старим тином
Вже немє світла у вікні.
Проминуло багато років,
Але в пам’яті лишилась жива,
Стара маленька хатина,
Край маленького села.
Досі в серці біль утрати,
Тяжкий спомин, та нема
Нічого ріднішого, ніж мати,
На білому світі

Коли посадник Б. Демеувов заспівав дві українські пісні, я запитав у нього, де він навчився цих пісень. „Я довше жив з українцями, ніж з казахами“, – відповів він і запитав, чи строї хору є українські? Я пояснив, що всі строї мають бути однакові. Тоді він, звертаючись до В. Дель, сказав, що виділяє 100 тис. танґе на нові строї для хору. Присутні зустріли новину дружними оплесками.

Прощання з павлодарською громадою відбулось, наче весілля на селі. Були пісні, танці, побажання...

В Астані оглянули будову української нової церкви, а після Богослуження в тимчасовій церковці, яка приміщується в підвалі римо-католицької церкви, о. Степан Угрин попросив мене до слова. Я передав привіт від українців з Америки. В літаку думалося, що наш народ є такий добрий і жертвенний, але чому ніхто за 16 років ні з України, ні з західньої діяспори не допоміг цим нашим страдникам? Вони ж найбільше потерпіли за любов до свого народу і його волю. Німці, поляки, корейці та інші забрали своїх людей з Казахстану. Для татар знайшлось місце в Україні. Лише українці залишились сиротами. Ще не пізно, ще можна допомогти їм. Виростають їхні свідомі діти і внуки, вони створять патріотичну еміґрацію, яка буде допоміжною і Україні. Зробімо хоч одноразову збіркову акцію на допомогу нашим людям в Казахстані, які потребують допомоги і заслуговують на неї. Рада оборони і допомоги українцям УККА звертається з великим проханням до всієї української спільноти США і Канади, щоб в часі Дня подяки і св. о. Миколая скласти пожертви на допомогу потребуючим українцям в Казахстані. Чеки просимо виписувати на „UCCA – RODU“, зазначивши унизу чека „Казахстан“.

Висилати просимо на адресу: UCCA, 203 Second Ave., New York, NY 10003. Пожертви можна відтягати від своїх податків.

Українська жінка в Казахстані живе у землянці.

Подвійне свято подружжя Марчуків

Нинішнього року д-рові Василеві Марчукові виповнилося 85 років, а подружжю Марчуків – Оксані й Василеві – 50 років подружнього життя. З цієї нагоди діти 25 серпня запросили до себе ближчу і дальшу родину та приятелів – д-ра Неонілю та Святослава Личиків, д-ра Наталку Григорчук, Зірку Цимбалісту, д-ра Павла і Орисю Пундіїв, Олексу Пелюхівського, Петра і Марійку Чупейдів, Анатолія і Надію Брюшенків та інших.

До свята надійшли привіти з України і діяспори – від сестри д-ра Євдокії Винничук з Івано-Франківська, від сестрінка Богдана Винничука з дружиною-лікаркою Оксаною із Гленвю, Ілиной, від Павла Джуля з Дітройту і д-ра Марії Фішер-Слиж з Торонто та інших.

Син Данило проголосив тост за здоров'я і многоліття батьків, також довголітня приятелька родини Галя Вигінна піднесла другий тост за здоров'я господарів.

Д-р В. Марчук народився 20 серпня 1922 року в селі Олеськ на Волині. В 1942 році склав матуру у Рівному, а в 1943 році почав свої медичні студії у Львові, які закінчив у 1950 році у Мюнхені. В цьому самому році еміґрував до Америки, де почав спеціялізацію в загальній хірургії в Сейнт-Елізабеті, Чикаґо.

На другому році резидентури був покликаний до американської армії як лікар, після військового вишколу в 1953 році був посланий до Японії, а потім до Кореї, де служив як батальйонний хірург на фронті. Повернувшись до Америки, відбув решту військової служби в Тексасі, а потім закінчив хірургічну спеціялізацію в Клівленд-Ліма, Огайо.

В 1956 році він одружився з Оксаною Голіян, з якою виховав дітей – Ліду, Данилка, Марту і Марічку, дочекався вісьмох внуків. В 1957 році родина Марчуків переїхала до стейту Ілиной, де д-р В. Марчук відкрив свою приватну лікарську практику і продовжував спеціялізацію ще два роки при Ілинойському університеті, де склав всі іспити на дипломованого хірурга. Потім він став членом Колеґії американських хірургів і працював хірургом в трьох лікарнях. В 1999 році він відійшов на заслужену емеритуру.

Оксана і д-р Василь Марчуки.

Крім професійної праці, д-р В. Марчук включився у громадсько-церковне життя Української православної парафії св. Володимира, де був членом управи та головою батьківського комітету Школи українознавства, в якій навчалися всі його четверо дітей. Також він був активним членом Українського лікарського товариства Північної Америки (УЛТПА) в Чикаґо, де в 1973-1975 роках був головою Ілинойського відділу, а в 1987-1988 роках – головою головної управи УЛТПА.

В 1988-1990 роках був співорганізатором лікарського конґресу Світової федерації Українських лікарських товариств (СФУЛТ) в Києві та у Львові, а потім брав активну участь в інших конґресах і лікарських конвенціях, де робив доповіді з хірургії та писав статті до „Лікарського вісника". В 1989 році головна управа УЛТПА відзначила його почесною грамотою.

Подружжя в 1992 році відзначило 39-ліття подружнього життя на Хортиці, а в 1994 році відвідало рідні оселі в Україні – Олеськ і Немирів.

В. і О. Мірчуки завжди були жертвенні на українські культурні й церковні цілі та на дитячі осередки в Україні.

Орися і Павло Пундії

Коли народився Олег Ольжич?

12 лютого 1918 року в Коростені Мала Рада України під головуванням Михайла Грушевського прийняла закон: „Завести в Українській Народній Республіці нове (григоріянське) числення часу з 16 лютого 1918 року. 16 число лютого рахувати першим числом березоля (марта)".

Отже, в Україні 1918 рік тривав всього 352 доби, тоді як в решті країн світу – 365. З того часу в Україні всі дати до 1918 року перерахували на новий стиль. В 1860 році на прохання редактора журналу „Народное чтение" Тарас Шевченко написав „Автобіографію" російською мовою, в якій писав, що народився 25 лютого, а нині ми відзначаємо цей день 9 березня. Чому? Бо всі дати переведені на нове літочислення.

Олег Кандиба, згідно з метричним записом за 1907 рік церкви Успіння в Житомирі, народився 8 липня. Ця дата – за юліянським календарем. За новим стилем – це 21 липня. О. Кандиба (Ольжич) свого часу писав: „Я народився 8 липня 1907 року в Житомирі". В числі 22 „Українського слова" за 2004 рік опублікована моя стаття „Коли народився Олег Ольжич?", де я написав, що, можливо, Олег Кандиба не знав, за яким стилем день його народження. Але в ч. 36 цієї газети за 2004 рік д-р Надія Миронець надрукувала репліку на ці мої слова: „В одній із своїх автобіографій, на яку посилаються дослідники (її опублікував Леонід Череватенко в книзі.: „О. Ольжич. „Незнаному воякові"), він справді, пише, що народився 8 липня 1907 року в Житомирі. Але багато хто з тих, що народилися на початку XX ст., писали в автобіографіях ту дату народження, яка була зафіксована в офіційних документах, хоч розуміли, що вона подана за старим стилем. І це часто призводить до плутанини в їхніх біографіях. Так сталося й з Олегом Кандибою.

У Центральному державному архіві вищих органів влади України зберігається анкета студента філософського факультету Карлового університету в Празі Олега Кандиби, заповнена ним власноруч чеською мовою, де зазначено, що народився він 8(21) липня. Отже, О. Ольжич добре знав, коли й де він народився. Пора й нам запам'ятати цю дату".

В газеті „Свобода", ч. 30, вміщено повідомлення: „8 липня, на оселі ОДВУ ім. О. Ольжича, відбулась урочистість з нагоди 100-річчя з дня народження О. Ольжича". В Україні традиції не дозволяють святкувати день народження заздалегідь. А в Америці день народження О. Ольжича святкували 8 липня, а не 21. У святкуванні взяли участь Олег Кандиба, син О. Ольжича, Микола Плав'юк. Вони були в Україні, в Житомирі. І могли ознайомитись з архівними записами, подивитись в „Український відривний народний календар". Там і в 1997 році і в 2007 році на листочку від 21 липня написано – „День народження Олега Ольжича". Але не зробили цього.

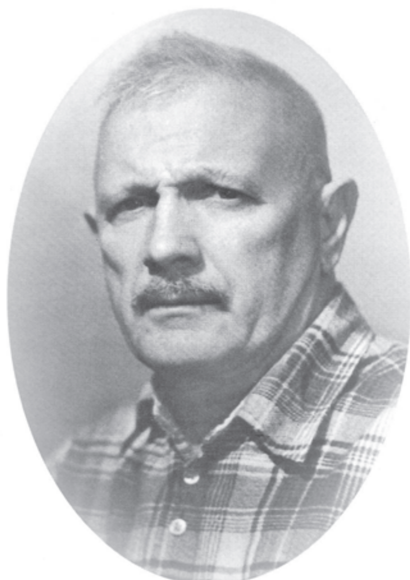
І ще одна „дрібниця". О. Ольжич зачісувався на праву сторону, про що свідчать його фото, скульптурні портрети. Фундація ім. Олега Ольжича видає в Україні газету „Українське слово". Майже в кожному числі цієї газети в рік 100-річчя Олега Ольжича друкують матеріял про нього. І поряд редакція вміщує заставку з його портретом. На цій заставці волосся в О. Ольжича зачісане на ліву сторону. І вже видають книги з портретом О. Ольжича, використовуючи цю заставку. „Укрпошта" 21 липня 2007 року до 100-річчя О. Ольжича в Житомирі застосовувала спеціяльний поштовий штемпельз з його портретом. І там теж зачіска на ліву сторону.

В ч. 31 „Українського слова" вміщено цю заставку, обкладинку книги Б. Червака „Слово, що стало зброєю". Там теж зачіска на лівий бік. А між ними – скульптурний портрет Олега Ольжича з зачіскою на правий бік, як це повинно бути.

Гарій Макаренко,
Житомир

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Талант народного умільця

Св. п. Володимир Лупійчук.

ЗБАРАЖ, Тернопільська обл. – Вже протягом ряду років в замковому палаці міста Збаража, що є головним об’єктом Національного заповідника „Замки Тернопілля“, експонується виставка творів народного умільця, співця українського козацтва, Заслуженого майстра народної творчости України Володимира Лупійчука.

За 50 років з-під його різця появилися сотні скульптур, в кожній з яких – частина історії його рідної землі. На тематику творчости скульптора вплинуло як родинне середовище, так і його власне прагнення глибокого світопізнання та світорозуміння.

Великий вплив справило на нього уже саме місто Волочиськ, в якому він народився і формувався як особистість. Це прикордонне містечко розділяло його Батьківщину на Галичину та Східну Україну. На політичних кордонах, які пролягали по річці Збруч, споконвічно вирували конфлікти, що впливали на світові події.

Мати Володимира походила з давнього міщанського роду, її батько Трохим відзначався високою освіченістю, в сім’ї панував культ книги, що теж вплинуло на формування світогляду майбутнього слульптора. І саме завдяки книгам він захопився історією свого народу, його серце сповнилось любов’ю до його славного минулого, особливо до періоду козаччини. І в кожному своєму творі він впродовж всього свого життя боровся за утвердження духовности в мистецтві, утвердження духовних цінностей українського народу, оспівував борців за народну справу.

Виставки його побували у багатьох куточках колишнього СРСР, шість разів експонувалися в Москві, в Молдові, Болгарії, десятках міст України. І всюди реакцію відвідувачів можна передати одним словом – захоплення. Роботи його одночасно високомистецькі і зрозумілі всім – від школяра до сивого пенсіонера, від робітника до академіка.

Це підтвердила і остання візита до Збаразького замку міністра реґіонального розвитку та будівництва України Володимира Яцуби, який настільки був захоплений творами мистця, що відразу запропонував влаштувати виставку його робіт в Софії Київській. І протягом кількох тижнів серпня цього року її змогли побачити тисячі киян і гостей міста, включаючи найвищих державних діячів України та багатьох інших держав.

На жаль, сьогодні немає серед нас майстра, але його працю продовжують його сини, і віриться, що не перерветься справа, якій посвятив своє життя скульптор і яка так необхідна нам всім.

Володимир Чайка

„Замки Тернопілля“, скульптурні композиції Володимира Лупійчука на тему козаччини

Виставка вишивки Людмили Горай

ПЕТРОПАВЛОВСЬК-КАМЧАТСЬКИЙ, Росія. – 12 жовтня Камчатський клюб української культури ім. Івана Франка організував зустріч-виставку декоративно-прикладного мистецтва гуртка „Рукодільниця“, яким уже майже 15 років керує педагог і майстер художньої вишивки Людмила Горай.

Техніка вишивання хрестиком – складний і копіткий вид рукоділля. У наш комп’ютеризований час незвично бачити ручне вишивання візерунків на полотні. І все ж ніяка комп’ютерна графіка не замінить цю рукотворну красу, де в кожен стіжок вкладена частинка душі майстрині.

Л. Горай захопилася цим мистецтвом уже в зрілому віці. На той час вона жила на східньому узбережжі Камчатки, у селищі Ільпир, куди в грудні 1978 року з малолітньою донькою приїхала з України, з Житомирської області. Працювала в підсобному господарстві Анапкинського рибозаводу. Перша її професія – ветеринар, а педагогічний інститут закінчила вже на Камчатці.

Учасники зустрічі в клюбі ім. Івана Франка. Фото: Володимир Бондаренко

На рахунку Л. Горай – сотні прекрасних робіт, сотні метрів полотна, на якому ожили сюжети світової клясики, мітологічні й художні образи з часів Давнього Єгипту до наших днів, народні передання, ікони, пейзажі. Серед її учениць є справжні майстрині художньої вишивки: Люба Крюченко, Ксенія Романенко, Юля Мірошниченко, Марія Довга, Вероніка Дзигаленко, Ксенія Кашпірова, Дарія Дутко та інші. Вишивки деяких з них були на виставці в бібліотеці поруч із полотнами педагога.

У літературно-художній композиції брали участь хор „Слов’янський“ під керівництвом Олени Сьомкіної, відома виконавиця фолкльору народів Камчатки Лідія Чечуліна, сімейний дует Віктора та Еми Шаповалових, юні члени клюбу Тамара Боргун та Артем Годлевський, численні активісти клюбу.

Л. Горай були вручені почесні грамоти Міністерства культури й туризму України й Всесвітньої Української Координаційної Ради.

Олександер Кришталь

Тепер тенор Віктор Луцюк співає в Ню-Йорку

Ім’я Віктора Луцюка – українського тенора – сьогодні можна зустріти в сузір’ї всесвітньо відомих співаків. Його акторські перевтілення чарують всіх, довкола гарячою енергетичною хвилею. Він – це унікальна працездатність, вибухова енергія, позитивне світобачення, відкритість, щирість, готовність їхати, летіти, співати, на запрошення замінювати хворих співаків. Так сталося в липні 2006 року, коли за рекомендацією Валерія Ґерґієва В. Луцюк замінив іншого співака в „Піковій дамі“ Петра Чайковського, яку ставили в Голяндії.

Він закінчив у 1987 році вокальний факультет Харківської консерваторії ім. Івана Котляревського і працював до 1996 року солістом Дніпропетровського оперного театру. У тому ж році перейшов у Маріїнський театр в Санкт-Петербурзі, де за 10 років виконав більш ніж 17 оперних партій. За останні роки В. Луцюк зробив записи опер „Борис Годунов“, „Мазепа“, „Семен Котко“ з фірмою „Phillips Classics“.

Відбулись гастролі з трупою Маріїнського театру в Італії, Еспанії, Великобританії, Франції, Фінляндії, Німеччині, Японії, Голяндії, Словенії, Туреччині, Швайцарії. В США в 2006 році В. Луцюк співав на сцені Вашінґтонської опери під керуванням Пласідо Домінго партію короля в „Орлеанській діві“ П. Чайковського разом з Мірелою Френі. А в липні 2007 році на сцені Метрополітальної опери у Ню-Йорку з трупою Маріїнського театру виконав партію Зіґфріда в „Загибелі богів“ Р. Ваґнера, під дириґуванням В. Ґерґієва.

Мені пощастило побачити його у Вашінґтоні, де ми домовилися зустрітися на березі ріки Потомак, де він хотів порибалити. В. Луцюк розповів, що риболовля – це кращий відпочинок, зосередження і медитація.

Віктор Луцюк і Наталія Степаненко 21 липня в Метрополітен-опері Ню-Йорку.

– Коли я був з гастролями в Еспанії, то запросив на рибалку своїх двох синів, що живуть в Німеччині.

– А русалок ловив?

– Ні, на жаль, але співав „Русалку“ – в опері чеського композитора А. Дворжака в Тель-Авіві. Дуже мелодійна і темпераментна музика.

– Які треба мати якості характеру, щоб сміливо виходити на світові сцени?

– Треба вірити в те, що робиш, незалежно від часу, робити свою справу, не розмірковуючи, скільки це принесе грошей.

– А хто Ваш вчитель?

– О, це була надзвичайна людина – професор Т. Я. Веске. На жаль, вона померла минулого року. Їй було 92 роки і вона продовжувала працювати до останнього подиху. Серед її учнів – відома оперна співачка Гізела Ципола. Відомі оперні виконавці – також вчителі. Партнерство на сцені – велика школа. Наприклад – славетні М. Френі, Пласідо Домінго, Марія Гулеґіна, Микола Гяуров, який вже пішов з життя. Завдяки теплій дружбі з ним відбулось моє знайомство з М. Френі у Цюріху. Вона – ціла історія оперного мистецтва, леґенда, оперна діва, яку можна поставити в один ряд з Марією Калас, Монсерат Кабальє. Їй зараз 70 років, але працездатність – унікальна!

– Чи буває, що відмовляєтесь від ролей?

– Нещодавно відмовився від роботи над оперою „Дімітрій“ в Австрії. Відмовляюсь з різних причин – нецікава музика чи зі збігу обставин. Наприклад, відмовився від 17 спектаклів в Великобританії заради одного виступу в Карнегі-голі в опері „Парсіфаль“ Р. Ваґнера під дириґуванням В. Ґерґієва. В Італію не люблю їхати з італійською оперою. Це самогубство. Італійці дуже консервативні і прохолодні до нових оперних співаків.

– Як сталося, що Ви почали працювати в Санкт-Петербурзі?

– У Дніпропетровську я дебютував в українських операх „Запорожець за Дунаєм“ С. Гулака-Артемовського та „Наталка Полтавка“ М. Лисенка. Раптом отримав телеграму з Санкт-Петербурґу з запрошенням до Маріїнського театру. Третього травня 1996 року відбувся мій дебют в опері „Мазепа“ П. Чайковського.

* * *

І ось тепер – дебют у Ню-Йорку в липні цього року. Такий він – Віктор Луцюк, людина театру, людина світу.

Наталія Степаненко

НОВІ ВИДАННЯ

Тривожне покликання розвідника

У „Галицькій видавничій спілці“ (Львів, 2007) вийшла у світ друга книга Івана Вислоцького (1893-1969) „Спомини розвідника з часів Першої світової війни. Австрійська армія, Київські Січові Стрільці, Українська Галицька Армія“, яку впорядкувала дочка автора Ольга Вислоцька-Тритяк. Перша книга І. Вислоцького „Спомини розвідчого старшини“ була видана у 2005 році і про неї „Свобода“ розповіла 30 вересня того року. До Другої світової війни (у 1934-1935 роках) І. Вислоцький видав три книжки з цієї теми.

Нова книга не є повторенням попереднього видання. Вона складається з трьох частин – „Українська держава 1917-1919 років, її армія та її провідники очима старшини-розвідника“, „Праця розвідників: на межі між життям і смертю“, „Майбутні державні охоронні служби в Україні“. Кожна частина має спеціяльне призначення: перша зацікавить дослідників історії України, другу читатимуть усі прихильники пригодницької літератури, цим разом – документальної, третя адресована будівничим нової української держави та її війська.

Драматичні події випали на долю І. Вислоцького в роки змагань за незалежну Україну після розпаду Російської імперії. Його опис подій вражає спостереженнями українця з Лемківщини, який, маючи високий рівень національної свідомости, потрапив у відсталу у цій площині східню, придніпрянську Україну. Селяни були продуктом, як писав Павло Тичина, „збільшовиченої ери“ і легко ставали на більшовицький шлях нищення і грабунку.

І. Вислоцький розповідає про поля Мотовилівки після бою між військами гетьмана Павла Скоропадського і Січовими Стрільцями: „По бойовищу ходили озброєні селяни, вбивали поранених гетьманців і грабували трупи. Я бачив, як гурт селян знайшов легко поранених гетьманців, які поховалися в кущі, а також зігнав здорових гетьманців, яких наш загін розпорошив, та всіх їх, поранених і здорових, недалеко від станції роздяг і розстріляв“. Так само і Січових Стрільців селяни намагалися вбивати для пограбування. На станції Мотовилівка вони кулеметним вогнем атакували стрілецький ешелон, який врятувала відсіч полку козаків-сердюків.

У селах утворилися збройні формування, єдиною метою яких був грабунок. „І не було нікого, хто хотів і міг придушити отаманську гниль, яка руйнувала все те, що придніпровська армія, така, як запоріжці, Січові Стрільці, залізничники та інші героїчні частини, своєю кров'ю добувала в тяжких боях“.

Не було єдности і в українському війську. І. Вислоцький з сумом розповідає про фатальне рішення полковника Євгена Коновальця, який після падіння Центральної Ради на чолі з Михайлом Грушевським наказав 2 тис. стрільців складати зброю, щоб не служити гетьманові. Добірне військо, що мало добрий вишкіл і досвід Першої світової війни, перестало існувати.

Ольга Вислоцька-Тритяк, дочка розвідника.

Але І. Вислоцький продовжив службу в розвідці Української Галицької Армії (УГА). Він цікаво розповідає про діяльність розвідників, їхнє протистояння розвідкам Білої і Червоної армій, успіхи і трагічні втрати. Переконливою ілюстрацією до історичного опису служать 17 оповідань другої частини, кожне з яких присвячене окремій акції розвідувальної служби УГА.

Ось опис акції розвідників УГА у жовтні 1919 року, коли І. Вислоцький, Сусленко і Вайнер перейшли фронт, і вбили трьох червоних вояків, один з котрих був старшиною і перевозив таємні документи. На їхньому возі, в їхньому одязі, розвідники відвідали штаб „червоних“, де отримали чимало цінної інформації. Під час повернення їх зупинила стійка УГА і один з вояків, побачивши ворожий однострій, застрілив Сусленка. Це була трагічна помилка. Але відомості, за які Сусленко заплатив життям, були дуже придатні командуванню.

І. Вислоцький не дожив до незалежної України, помер 1969 року в Аргентині. Але майбутній українській державі залишив у спадок свій розвідницький досвід, узагальнений в третій частині книжки, де йдеться про „організацію державних охоронних служб – військової і політичної розвідки, поліції та жандармерії в Україні після звільнення від червоної московської окупації“. За це І. Вислоцькому – подяка і шана!

Л. Хм.

Книгу І. Вислоцького можна придбати за 25 дол. (з пересиланням) у Ольги Вислоцької-Тритяк. Адреса: Olga Trytyak, 12 Iowa St., Matawan, NJ 07747.

СПОРТ

Вістки з УСВТ „Чорноморська Січ"

Загальні збори УСВТ „Чорноморська Січ"

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – 27 жовтня в приміщенні УАКЦентру відбулися чергові загальні збори УСВТ „Чорноморська Січ", які відкрив голова Омелян Твардовський. Після вшанування хвилиною мовчання пам'яті Стефана Ґлюта і Михайла Бойцуна, які в минулій каденції відійшли у вічність, збори обрали президію, затвердили Номінаційну комісію. Першою звітувала секретарка Христина Пітерс, яка не тільки вела протоколи сходин управи, а й співпрацювала при реєстрації двох нових дружин „Ч. Січі" з копаного м'яча. Фінансовий секретар Бил Вінсент представив фінансовий стан товариства за минулу каденцію. 200 тис. дол. становила пожертва на будову спортової залі в УАКЦентрі. Товариство є далі власником дому в Нюарку, п'ять приміщень в якому наймають підприємці.

Далі звіти подали Володимир Темницький і Андрій Панас – заступники голови, активісти в праці з юнацтвом в ланках відбиванки і копаного м'яча, Микола Гординський (копаний м'яч серед старших спортовців), Богдан Куцина (від себе і від Розмері Андріян – молодь), д-р Орест Попович (шахова ланка), Олесь Гладкий (від себе і від Михайла Завадівського – відбиванка), Марійка Бокало (плавання). Дружини і спортовці цих ланок в минулій каденції здобули ряд звань і трофеїв чемпіонів, віцечемпіонів, як на американській, так і на арені УСЦАК. Ці досягнення відзначені в журналі „Наш спорт", на сторінках „Свободи", „Українського тижневика", в інших українських і американських газетах. Останнім звітував О. Твардовський, який подав подробиці праці з переселення Товариства до Випані, перенесення спортової школи з „Верховини" на Союзівку, омолодження управи Товариства та посилення праці з молоддю на новому місці. Він нагадав про потребу набуття власної площі для копаного м'яча.

Збори одноголосно вибрали поданих Номінаційною комісією кандидатів до управи на чергову дворічну каденцію. Склад управи: О. Твардовський – голова, А. Панас і Гриць Сергіїв – заступники, Маріянна Біланич – секретарка, Кіра Миськів – заступниця, Б. Вінсент – фінансовий секретар, Ярослав Твардовський – асистент, Данило Левицький – імпрезовий референт, О. Твардовський – пресовий україномовний референт, Матвій Дубас – пресовий англомовний референт, Почесний член управи – Мирон Стебельський, впорядники – А. Панас і Роман Пиндус. Провідники ланок: М. Гординський і Г. Сергіїв (копаний м'яч старших), Б. Куцина і Р. Андріян (доріст і юнацтво), О. Гладкий і М. Завадівський (відбиванка, чоловіки), Аня Томко (жіноча секція), В. Темницький (юнацькі дружини), М. Бокало (плавацька ланка), Степан Сосяк (теніс), д-р О. Попович (шахи).

Контрольна комісія: Олесь Напора, Таїса Бокало, М. Гординський. Товариський суд: Євген Бренич, Дарія Твардовська-Вінсент, Данило Паславський.

Після виборів управи збори обговорили потребу змін до статуту Товариства, для чого має бути вибрана статутова комісія.

На закінчення зборів учасники продовжували розважатися на товариському прийнятті.

Четверта перемога „Чорноморської Січі"

„Чорноморська Січ" – „Татри-Словакія" СК – 3:2

Четверту перемогу у чемпіонаті Центральної дивізії Гарден Стейт Сакер Ліґи дружина копаного м'яча „Ч. Січі" здобула в змаганнях на виїзді 14 жовтня. Після цієї перемоги „січовики" знову займали провідну позицію в цій дивізії.

В цій зустрічі українським футболістам довелося двічі наздоганяти господарів, які вже на початку першої половини здобули ведення – 1:0. Перед перервою провідний снайпер „Ч. Січі" Данило Левицький зрівняв рахунок – 1:1. Перебіг змагань після перерви на початку проходив при легкій перевазі словацьких футболістів, які вдруге здобули ведення – 2:1. Після цього ґоля „січовики" додали швидкости в грі, завдяки чому перейняли ініціятиву.

На 75-ій хвилині напад гостей провів чергову гарну акцію в напрямі воріт господарів, з якої знову Д. Левицький встановив рівновагу – 2:2.

В кінцевій фазі зустрічі дружина „Ч. Січі" в більшості часу володіла м'ячем, завдяки чому на 87-ій хвилині Андрій Мандзій здобув переможного ґоля – 3:2.

Склад дружини „Ч. Січі" в цих змаганнях: Олександер МакДоналд, Андрій Кудрик, Степан Колодій, Андрій Панас, Гриць Сергіїв, Марко Гординський, Альвес Перейра, А. Мандзій, Христіян Пардо, Д. Левицький, Антін Данис, Лорент Делявакс. Провідник – Микола Гординський.

Новацька дружина „Ч. Січі" (10-річні і молодші) у своїх чергових ліґових змаганнях закінчила гру висідом – 1:1. Провідниця – Розмері Андріян, тренер – Богдан Куцина.

Турнір з відбиванки

Три відбиванкові дружини „Ч. Січі" взяли участь в третьому річному турнірі Українського культурного центру Ню-Джерзі у Випані.

Дві з них – чоловіки і юнаки – здобули трофеї віце-чемпіонів. Провідником дружини чоловіків є Михайло Завадівський, дружини юнаків – Володимир Темницький. Турнір влаштувала „Лис спортс академія" у відбиванковому центрі Паверзон в Денвілі, Ню-Джерзі.

Омелян Твардовський

Футбол: поразки у Лізі чемпіонів

У третьому турі групового етапу Ліги Чемпіонів київська команда „Динамо" у вівторок, 23 жовтня, із рахунком 2:4 програло в Києві англійській команді „Манчестер Юнайтед", а наступного дня донецький „Шахтар" зазнав розгроми у Міляні від команди „Мілян" з рахунком 1:4. Якщо поразка „Шахтаря" ще залишає шанси на вихід із групи, то „Динамо", схоже, уже їх не має. Проте вболівальники „Динамо" можуть тішитися тим, що забити два м'ячі у ворота „Манчестер Юнайтед" мало хто спромігся цього року, а кияни це зробили, та ще й по-футбольному красиво. (*УНІАН*)

Світлій пам’яті Олени-Лесі Ґой

Св. п. Олена-Леся Ґой

29 вересня померла св. п. Олена-Леся Ґой. Вона народилася в селі Бонарівці, на Лемківщині, Ряшівського повіту, 11 жовтня 1926 року, в родині будівельного підприємця Костянтина Станчака і Катерини з Ґолейвів.

В 1943 році, за німецької окупації, перебувала в Жовкві, в торговельній школі, але в грудні того самого року повернулася додому з приводу тяжко хворого батька, який в кількох днях відійшов у вічність на 39 -му році життя.

Після смерти батька сільська управа, не зваживши на горе матері з трьома малими дітьми, призначила 16-літню дівчину на працю до Німеччини. Так малолітня робітниця опинилася в Мюнхені, де через тиждень була арештована ґестапом і заслана до концентраційного табору „Дахав“. В’язні жили за дротами і працювали при виборі амуніції.

Після війни Л. Ґой опинилася в таборі переселенців біля Мюнхену, де вступила до учительської семінарії для здобуття середньої освіти, потім працювала в таборі як управителька дитячого садка-дошкілля. В той час виходить заміж за активного пластуна і сумівця, студента УВУ Петра Ґоя.

В таборі Л. Ґой належала до Пласту і до юнацтва ОУН. По приїзді до Америки в 1949 році молоде подружжя осідає в Чикаґо, де приходить на світ доня Маруся, з якою вони переїздять до Ню-Йорку, де П. Ґой вчився в Колюмбійському університеті. В 1959 році народився син Юрій. Л. Ґой віддала своє життя вихованню дітей, яким батьки дали вищу освіту.

В Ню-Йорку Л. Ґой вступає в 1957 році до 1-го Відділу Союзу Українок Америки, стає членом управи, розбудовує відділ, стає його головою, головою контрольної комісії.

Від 1970-их років Л. Ґой була членом Окружної управи СУА на різних постах і п’ять років головою, членом Організації Оборони Лемківщини (в головній управі) і 13 років – її протоколярною секретаркою. Була нагороджена грамотою за її вклад в ООЛ. До кінця життя була членкою ООЛ в Ню-Йорку.

В громаді була довгі роки протоколярною секретаркою в Об’єднаному комітеті всіх організацій Ню-Йорку, кореспонденційною секретаркою і заступницею голови. Була в комітеті будови Церкви св. Юра в Ню-Йорку, та понад 30 років директоркою бюра Фундації Українського Вільного Університету, вчила в школі Товариства „Самопоміч“ в Ню-Йорку понад 17 років, працювала в Сіті-коледжі Ню-Йорку 25 років.

Марійка Ґой

Помер д-р Василь Зарічний

(1924 - 2007)

Св. п. д-р Василь Зарічний

28 серпня по довгій і важкій недузі відійшов автор численних наукових праць д-р Василь Зарічний.

Покійний народився 31 серпня 1924 року в західній частині України, середню школу закінчив у 1943 році в місті Стрию й негайно почав медичні студії у Львові, які закінчив у 1951 році в Боннському університеті (Німеччина) докторською працею.

В 1951 році іміґрував до США і оселився у штаті Ілиной, де прожив усе своє життя, спеціялізувався в ортопедичній хіруґії в університетських лікарнях штатів Ілиной і Оклагома.

Наукову кар’єру почав з дослідження травм у тварин, які опублікував в американських медичних журналах. В 1957 році був іменований професором ортопедичної хірургії в Медичній школі Оклагома-Сіті, а рік пізніше став професором в Медичній школі Південно-ілинойського університету, Спрінґфілд.

Крім приватної хірургічної практики, він розвинув широку наукову працю в галузі ортопедичної хірургії, зробив десятки наукових доповідей на американських і міжнародних медичних з`їздах, включно з презентаціями на конґресах Світової федерації українських лікарських товариств (СФУЛТ). Його авторству належать понад 30 наукових статтей, опублікованих у престижних американських медичних журналах, в тому числі і в „Лікарському віснику“ – журналі Українського лікарського товариства Північної Америки (УЛТПА). Він також демонстрував свої хірургічні методи на відеофільмах і численних з’їздах ортопедичних хірургів.

Багато авторів у своїх публікаціях наводять цитати з наукових праць В. Зарічного. Він збагатив світову й українську медичну літературу й причинився до розвитку й удосконалення метод лікування, передусім у пораненнях коліна, плеча і спортивній медицині. За його вагомий внесок у медичні науки він був нагороджений американськими й українськими медичними інституціями, а в 1966 році отримав Почесний докторат Одеського державного медичного університету.

Д-р В. Зарічний залишив у глибокому смутку дружину Стефанію (з Підбірних), дочки Марту, Стефанію й Андрею, сина Марка, 10 внуків й одного правнука. Похоронні обряди відправлено 31 серпня в храмі св. Аґнеси, поховано в. Зарічного на місцевому католицькому цвинтарі Кальварія.

Ім’я Покійного навічно вписане в аннали медичних наук. Його читатимуть покоління лікарів і медичних студентів.

Вічна Йому пам’ять!

Павло Джуль

Ділимося сумною вісткою, що 28 жовтня 2007 р. на 84-му році життя несподівано відійшов у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

СВ. П.

МИКОЛА ФРАНЦУЖЕНКО

(літ. псевдо: Микола Вірний)

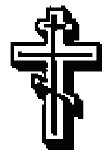
Воїн Першої Української Дивізії УНА – нагороджений Золотим Хрестом за Особливі Заслуги, голова ЦК ОДУМу та редактор „Молодої України“, актор, письменник, Член Спілки Письменників України, довголітній радіожурналіст Радіо „Свобода“ та керівник Українського Відділу „Голосу Америки“, активний культ-освітній діяч у громаді Вашінґтону, а зокрема у громаді УПЦ св. Андрія.

У глибокому смутку залишені:

дружина – ЯРОСЛАВА
сини – РУСЛАН, ОЛЕКСАНДЕР і
дочка – РОКСАНА з родинами
онуки – КРІСТАЛ, САМАНТА, МИКОЛА
правнучка – АРІЄЛ

ПОХОРОН: ПАНАХИДА у п’ятницю, 2 листопада о год. 7-ій веч. в УПЦ св. Андрія, 15100 New Hampshire Ave., Silver Spring, MD. Чин похорону в суботу, 3 листопада о год. 8-ій ранку в церкві св. Андрія. Похорон у суботу, 3 листопада о год. 1-ій по пол. на цвинтарі УПЦ, So. Bound Brook, NJ.

Замість квітів, бажаючі можуть жертвувати на: УВАН, Бібліотеку С. Петлюри в Парижі, Музей УПЦ в Бавнд Бруці, церкву св. Андрія (Вашінґтон), Броди-Лев Фонд. Чеки, з поміткою призначення виписувати на: St. Olha Sisterhood і пересилати до: Sisterhood, c/o O. Matula, 8600 Buckhannon Dr., Potomac, MD 20854.

У безмежному горі повідомляємо приятелів та знайомих, що не витримавши боротьби з недугою рака мозку, відійшов у вічність на 54-му році життя наш найдорожчий СИН, БРАТ, ДЯДЬКО, НАШ ПРИЯТЕЛЬ

СВ. П.

інженер

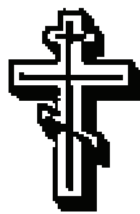
ДАНИЛО ЛЕСИК ДОРОЖИНСЬКИЙ

Похоронений на цвинтарі св. Андрія, недалеко ним улюблених Діда і Баби.

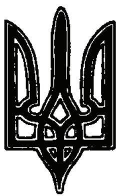
Чин похорону був відправлений отцями: о. Іваном Лишиком, о. Андрієм Куликом, о. Юрієм Базилевським, дякував Богдан Сікора. Гарно співав хор під дириґентурою пані Клари.

Молимося Боже, будь милосердний до добродійної, шляхетної душі нашого, а тепер Твого Данила і помісти Його, де праведні перебувають.

МАМА, ОЛЕКСАНДЕР, ХРИСТИНА та ІАН

І ось, перша болюча річниця відлету безсмертної душі у вічність, з волі Всевишнього в неділю, 5 листопада 2006 р. у місті Мерсед, Каліф.

СВ. П.

ред. ЯКОВА СИДОРОВИЧА ЄМЦЯ

нар. 23 жовтня 1918 р. в селі Безсали, Лохвицького р-ну, Полтавської обл.

З 1951 р. організував і розбудовував політичну організацію у США – Спілку Визволення України (СВУ) і був її головою, „але ніколи не думав, що я ще побачу її незалежною... Та Бог допоміг мені дожити". (З листа до Президента Л. Кучми 1999 р.). Закінчив Лохвицький педтехнікум, навчався в Лубенському учительському інституті, учителював. На початку війни потрапив в оточення, вийшов з нього і повернувся додому.

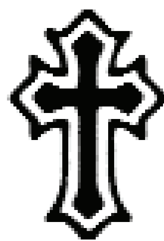
В 1941-43 рр. редагував газету „Вісті Лохвиччини" та літературний додаток до неї, де вміщував свої твори. Випустив брошуру „Таємниці Кремля та ДПУ".

У 1942-1943 р. виїхав на Захід. В 1945 р. опинився в таборі Ді-Пі ім. М. Лисенка (м. Ганновер, Німеччина), редагував журнал „Через Терни", а в 1948-му – газету „Соборник" (орган СУМу). З 1950 р. у США м. Клівленд, Огайо, а потім м. Лос Анджелес, Каліфорнія займався видавничою діяльністю у власній друкарні „Батурин".

Залишені у глибокому смутку:

дружина	– ЛІДІЯ
дочка	– ЛАРИСА з чоловіком СТЕФАНОМ
сини	– ЮРІЙ з дружиною ЕЛИЗАБЕТ
	– ВАЛЕНТИН з дружиною СТЕФАНІЄЮ
внуки	– НАТАЛЯ, МИХАЙЛО, ПАВЛО, БОГДАН, СОФІЯ і РОМАН
двоюрідна сестра	– ОЛЯ КОВАЛЕВСЬКА з сином МАРКОМ
брати Лідії	– ЮРІЙ, ВАЛЕНТИН, ВАДИМ (КАП) КАПУСТЯНСЬКІ з родинами.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 30 жовтня 2007 р. відійшов у вічність на 82-му році життя наш дорогий ТАТО, ДЗЯДЗЬО, БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

ЯРОСЛАВ КУЛИНИЧ

нар. 21 березня 1926 р. у селі Вага на Тернопільщині.

Активний і знаний в українській громаді, як фільмовий продуцент і діяч діяспори. Присвятив своє життя документальним фільмам української історії і культури.

ПАНАХИДА буде відправлена в п'ятницю, 2 листопада 2007 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу 3 листопада 2007 р. в українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Тіло Покійного Ярослава буде поховане в суботу, 3 листопада на українському цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У смутку залишені:

сини з мамою НАТАЛІЄЮ	– ЗЕНОН з дружиною МИНІ
	– ЛЮБОМИР з дружиною ОКСАНОЮ
внуки	– АДРІЯН, ІРЕНА, РОКСОЛЯНА, ЮЛІЯН
сестри	– АДЕЛЯ і ВІРА в Україні.

та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Зі смутком повідомляю, що 25 липня 2007 р. відійшла у вічність, проживши 94 роки, моя приятелька

СВ. П.

УЛЯНА КОРОТКО

Уляна Чайківська-Коротко була учителькою, патріоткою і дуже цінною людиною. Походила зі Самбора, а я її пізнала не в Україні і не в таборі в Німеччині, але в Америці (у Бінгамптон, Н.Й.) коли моїм дітям треба було кращої, ніж їх мама, учительки рідної мови. Вперше Уляна працювала помічницею медсестри у шпиталі. Опісля вчила у школі для дорослих зі спеціяльними вимогами. Мала терпеливість, гумор і здібності до мистецтва і це їй багато помагало у тій праці.

Брала участь у громаді, вчила в суботній школі. Також мала виїмковий дотеп та обсервацію окруження. Одною з анекдот з її життя було: у домі для старших, де вона жила були багатомовні люди, а коли одна жінкаароґантно запитала: – "What language are you talking?" Уляна гумористично відповіла їй: "Don't you see I am Chinese".

Сама виховувала одинокого сина з причини недуги чоловіка. Підтримувала сина коли він пішов на університет і коли служив у війську в Італії, де він також закінчив військову школу перекладача мов. Зі своїх заробітків вона була дуже щедра для своєї одинокої внучки Христини, яка була „очком в бабуніній голові". Також адаптувала собі сироту з Чорнобильських дітей. Вірно посилала йому місячну грошеву підтримку. Останніх пару років вона нездужала і померла у шпиталі у Бінгамптон, Н. Й. Мала 94 роки. Замість квітів на Її могилу я пишу пару слів у Її пам'ять! Похована на цвинтарі The Sacred Heart of Jesus, Ukrainian Catholic Church cemetery in Castle Creek, NY.

Дарія І. Билов

Президія Середовища Української Головної Визвольної Ради і Політична Рада ОУНз

повідомляють і запрошують на

ЗАУПОКІЙНУ Св. ЛІТУРГІЮ і ПАНАХИДУ,

у пам'ять 50-ліття смерти

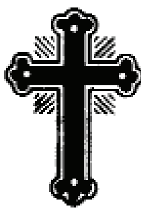
СВ. П.

проф. ЛЕВА РЕБЕТА

що буде відслужена, у понеділок, 12 листопада 2007 р., о годині 9.30 ранку, в церкві св. Юра, при сьомій вул. в Ню-Йорку.

Покійний народився 3 березня 1912 р. у Стрию, що на Львівщині. Був членом УВО, а згодом ОУН, голова Крайової Екзекутиви ОУН у роках 1934 – 1938, заступник голови Українського Державного Правління Ярослава Стецька, Акту 30 червня 1941 р., політв'язень гітлерівських таборів, член ЗЧ ОУН, член Закордонного Представництва УГВР, професор Українського Вільного Університету в Мюнхені, член НТШ, публіцист і автор низки праць.

Був підступно убитий більшовицьким агентом Б. Сташинським 12 жовтня 1957 р. у Мюнхені, на посту голови Політичної Ради ОУНз .

**Ділимося сумною вісткою, що 23 вересня 2007 р.
на 96-му році життя відійшов у Божу
вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДО**

СВ. П.

МЕТОДІЙ ІВАНЧУК

нар. 24 травня 1911 р. в Україні.

В горю залишені:

- дружина – КАТЕРИНА
- дочка – МАРТА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ ЙОВАНОВИЧ
- син – д-р БОГДАН з дружиною СОФІЙКОЮ САВКА
- внуки – БОГДАН і ТАРАС САВКА

та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам’ять!

Головна Управа Об’єднання Колишніх Вояків УПА Америки і Канади ділиться сумною вісткою, що 23-го вересня 2007 р. відійшов у вічність

СВ. П.

Старший Вістун УПА

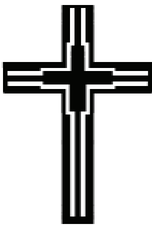
ВОЛОДИМИР ПАСТУХ (Швейк)

Народився в селі Ліщава Долішна, Перемиського повіту.

Був членом ОУН від 1937 р. В рядах УПА від 1944 р. в сотнях „Хоми“, „Хріна“, „Бука“ та „Громенка“. В 1947 р. у Великому Рейді з сотнею „Громенка“ перейшов на захід. Довголітній активний член Об’єднання Колишніх Вояків УПА, засновник станиці Вінніпеґу, переїхав до Торонта, де був касієром станиці. Залишив ближчу і дальшу родину в Україні. Похований на цвинтарі св. Володимира в Оквіл, Онтаріо в частині призначеній для вояків УПА.

Родині пересилаємо глибоке співчуття.

Вічна Йому Пам’ять!

**З глибоким жалем і смутком ділимось болючою вісткою
з родиною, приятелями і знайомими, що 26 жовтня
2007 р. відійшла у Божу вічність**

СВ. П.

д-р ЛЮБА ХОМА-СТЕФАНІВСЬКА

лікар фізичної медицини і регабілітації.

Народжена 2 квітня 1922 р. у м. Тернопіль.

ПАРАСТАС відбувся у вівторок, 30 жовтня 2007 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОННА БОГОСЛУЖБА відбулася 1 листопада в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в глибокому смутку:

- син – АНДРІЙ з дружиною МАРГАРІТОЮ
- внуки – ДМІТРІЙ і ЛІЛІЯ
- сваха – АЛЕВТИНА КУЧМЕЛЕВА
- братова – НАДІЯ ХОМА з КІГІЧАКІВ
- племінниця – АДРІЯНА ХОМА-ДЗІМАН з мужем БОГДАНОМ ДЗІМАНОМ
- племінник – МАРКО ХОМА
- родини – БЖЕХВА, ЛАЗІРКО і ЯНЯК

родина в Україні.

Вічна Її пам’ять!

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА НА МОГИЛІ

СВ. П.

Ірени з Думановських Ференцевич

відбудеться

<u>у СУБОТУ, 10 ЛИСТОПАДА 2007 р.</u>

год. 10:30 ранку

**Цвинтар Holy Cross Cemetery
340 Ridge Road, North Arlington, NJ 07055
Block 39, Section A, Tier W, Grave 38**

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття
з приводу відходу своїх близьких і друзів,
не забувайте підтримувати
видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

*Висилаючи посмертні оголошення,
просимо подавати числа своїх телефонів.*

Оголошення можуть бути оплачені
кредитовими картками:

VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Оцісллавська 973-292-9800 #3040

ЛОНГИН СТАРУХ
Професійний продавець забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
tel.: 800-673-5150 • 845-626-2058
e-mail:lvstaruch@aol.com

Д-р ЛЕСЯ ЗБОРОВСЬКА ГОЛУБ
лікар психолог для дітей, молоді і дорослих
лікування страху і депресії.
51 Upper Montclair Plaza, Suite 29
Upper Montclair, NJ 07043 Tel. (973) 655-9472
Н. Дж. ліцензія SIO03562

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

ОРКЕСТРА „ЛУНА“
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

Apon Video, P.O. Box 3082,
Long Island City, NY 11103
Tel./Fax: (718) 721-5599

„Apon“ святкує 50-літній Ювілей служіння Українській діяспорі. 18 років репрезентує Національне TV України-Києва і Львова.

NEW VHS and DVD

2016 – 16 Річниця Незалежности України – Собор св. Софії, Київ. Найгарніше відео в Apon, серії Незалежности України. Замовляйте!
7811 – Роксоляна Vol. 1 DVD + VHS
7812 – Роксоляна Vol. 2 DVD + VHS
7813 – Роксоляна Vol. 3 DVD + VHS
7814 – Роксоляна Vol. 4 DVD + VHS
7815 – Роксоляна Vol. 5 DVD + VHS
7816 – Роксоляна Vol. 6 DVD + VHS
7820 – Всесвітній фестиваль, концерт
7806 – 60-ліття Верьовки. Концерт, Київ.

Ціна $20.00 VHS, $25 DVD + $5 пересилка.
При замовленні отримаєте безкоштовно авдіокасету + ікону з Києва.

• ПРАЦЯ •

Жінка з України шукає працю по догляду за старшою особою і може виконувати працю в хаті і на подвір’ї.
Тел.: (973) 777-5593 Ганя

Направляємо різного роду дахи „siding“.
WALTER BASILUK
56 Walnut Ave.
Somerset, NJ 08873
Home: (732) 246-2558
Cell: (908) 304-4678

Переробляємо хати, підвали, кухні та лазнички. Виконуємо всі види будівельних робіт. **Тел.: (973) 444-3364**
e-mail:contact@YemetsConstruction.com
www.YemetsConstruction.com*
Обслуговуємо Північне Ню-Джерзі.

Професійно виконую всі внутрішні роботи: реконструкції лазничок, кафельні, сантехнічні, малювання та столярні.
Тел.: (973) 626-3520

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPAEDIA
UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPAEDIA UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ
універсальне джерело знань про Україну!
Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Мешканці Ню-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

Відділ реклами у „Свободі“:
(973) 292-9800, дод. 3040

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, ON, Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189 • в Торонто (416) 761-9105
e-mail: karpatycanada@yahoo.com

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ: ВІЗИ, АВІЯКВИТКИ, ЗАПРОШЕННЯ ДО КАНАДИ і США, СТРАХУВАННЯ

Для Вашої зручности все можна полагодити телефонічно

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ХАРЧОВІ ПАКУНКИ
ЛИСТИ
ТА ДОКУМЕНТИ

1-800-265-7189 • (416) 761-9105

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави.
Найдешевші міжнародні телефонічні розмови.
Переписуємо відеокасети і DVD.

Як посилати, літати чи телефонувати то тільки через „КАРПАТИ“